

GÖDÖLLŐ VÁROS POLGÁRMESTERE

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2025. december -én tartandó ülésére

Tárgy: Javaslat Gödöllő város 2024. évre vonatkozó környezeti állapotértékelésének elfogadására

Előterjesztő: Dr. Gémesi György polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. tv. 46.§ (1) bekezdésének e) pontja kötelező jelleggel előírja a települési önkormányzatok számára, hogy a környezet állapotát illetékességi területükön elemezzék, értékeljék és arról szükség szerint, de legalább évente tájékoztassák a lakosságot. A környezeti állapot értékelés tartalmi elemeire nézve a törvény nem tartalmaz rendelkezést és más jogszabály sem írja elő, hogy az értékelést milyen szempontok szerint kell elvégezni.

2025. évben a 2024. évi környezeti állapot értékelését kell elvégeznie az Önkormányzatnak. A szakértői értékelést a WENFIS Mérnöki Iroda Kft. végezte el. A szakértői anyag az előterjesztés melléklete.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a környezeti állapotra vonatkozó szakértői jelentés áttanulmányozása után az alábbi határozati javaslatot támogatni szíveskedjenek.

Gödöllő, 2025. december „5.”

H a t á r o z a t i j a v a s l a t

A Képviselő-testületet a határozat mellékleteként elfogadja Gödöllő város 2024. évre vonatkozó környezeti állapot értékelését

Határidő: a 2024. évi környezeti állapot értékelés közzétételére azonnal.

Felelős: Dr. Gémesi György polgármester

Gödöllő Város

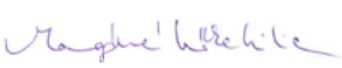
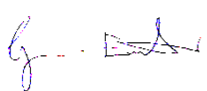
Környezeti Állapotértékelése a 2024. évre vonatkozóan

<i>Dokumentum készítője:</i>	<i>Készítés dátuma:</i>	<i>Dokumentum azonosítója:</i>
WENFIS Mérnök Iroda Kft. 2100 Gödöllő, Antalhegyi út 55. www.wenfis.hu info@wenfis.hu +36 (20) 6690090	2025. október 27.	WENFIS-2025/00442

ALÁÍRÓLAP

A dokumentációt készítette:

Feladat	Név	Titulus/végzettség	Aláírás
Jóváhagyta	Mészáros Szabolcs László	Környezetgazdálkodási agrármérnök, ügyvezető, WENFIS Mérnök Iroda Kft.	
Ellenőrizte	Németh Balázs	Okleveles környezetmérnök, környezetvédelmi szakértő	
Szakértő	Magóné Szőke Szilvia	Okleveles agrármérnök, környezetvédelmi szakértő	
Szakértő	Szabariné Madar Orsolya	Környezetvédelmi szakértő	
Szakértő	Lepesi Eszter	Környezetvédelmi szakértő	
Tanácsadó	Berecz Veronika	Környezetvédelmi tanácsadó	

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés.....	5
2. Végrehajtott intézkedések bemutatása	5
2.1. Felszíni vizek.....	5
2.1.1. Az Úrréti tó vízminőségének ellenőrzése.....	5
2.2. Felszín alatti vizek	7
2.2.1. Gödöllői vízbázisok védőidomainak és védőterületeinek kijelölése	7
2.2.2. A Gödöllői Vízbázisból származó ivóvíz és a vízbázishoz kapcsolódó beruházások 2024-ben.....	12
2.2.3. A Gödöllői Vízbázisokból származó ivóvíz minősége	13
2.2.4. Vízvédelmet érintő események és beruházások Gödöllő területén 2024-ben	17
2.3. Levegő minősége.....	18
2.4. Hulladékgazdálkodás	20
2.4.1. A közterületi hulladékgyűjtő edényzetek környezetének tisztántartása érdekében tett intézkedések.....	25
2.5. Szennyvíz és csatornázottság.....	26
2.5.1. Csatornázottság.....	26
2.5.2. Szennyvíz kezelés.....	27
2.5.3. Szennyvíztisztító telep monitoring kútjai	29
2.6. Zaj- és rezgésvédelem.....	30
2.7. Élővilág.....	32
2.7.1. Zöldterületek, zöldfelületek	32
2.7.2. A Rákos-patak revitalizációja	32
3. A városi környezet fenntartható tervezésének és üzemeltetésének értékelése	33
3.1. A VÜSZI Gödöllői Városüzemeltető és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Kft. által a 2024. évben ellátott feladatok.....	33
3.1.1. Zöldterületek fenntartása és üzemeltetése	33
3.1.1.1. Gyepfenntartás és fűvágás.....	34
3.1.1.2. Növényültetés	34
3.1.1.3. Növényápolási munkák	34
3.1.1.4. Köztéri faállomány fenntartása, ápolása, fenntartása	35
3.1.1.5. Köztéri eszközök és játszótéri berendezések karbantartása	35
3.1.1.6. Köztéri berendezések és játszótéri eszközök kiépítése	35
3.1.2. Ebrendészeti tevékenység.....	35

3.1.3.	Közterületek fenntartása és üzemeltetése	36
3.1.3.1.	Közterületek takarítása	36
3.1.3.2.	Zárt csapadékvíz elvezető rendszer üzemeltetése és fenntartása.....	36
3.1.3.3.	Nyílt árkos csapadékvíz elvezető rendszer üzemeltetése és fenntartása.....	36
3.1.3.4.	Téli útüzemeltetés.....	36
3.1.3.5.	Élővizek tisztántartása és környékének kaszálása	37
3.1.3.6.	Aszfaltburkolatú utak tisztántartása.....	37
3.1.3.7.	Aszfaltburkolatú utak padkáinak fenntartása, megóvása	37
3.1.3.8.	Forgalomtechnikai és közlekedésbiztonsági eszközök üzemeltetése és fenntartása.....	37
3.1.4.	Egyéb munkálatok a városi környezet érdekében.....	38
3.2.	Energiahatékonyság	38
3.3.	Rendezvények, civil szervezetek tevékenysége	39
4.	Gödöllő klímavédelmi stratégiája.....	40
5.	Havária-események	42
6.	Gödöllő Város környezetvédelmi programja és környezeti politikája....	42
7.	Összefoglalás.....	44

1. Bevezetés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény [a továbbiakban: Kvt.] előírja valamennyi érintett, köztük a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatait. A Kvt. 46. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat a környezet védelmének érdekében a következő fontosabb feladatok ellátásáért felel:

- Biztosítja a környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtását, ellátja a hatáskörébe utalt hatósági feladatokat;
- Önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki, amelyet képviselő-testülete (közgyűlése) hagy jóvá;
- A környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz;
- Együttműködik a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, más önkormányzatokkal, egyesületekkel;
- **Elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot;**
- A fejlesztési feladatok során érvényesíti a környezetvédelem követelményeit, elősegíti a környezeti állapot javítását.

Gödöllő Város Önkormányzata a WENFIS Mérnök Iroda Kft.-t bízta meg a 2024. évre vonatkozó környezeti állapotértékelés elkészítésével. Az értékelés tartalmazza a város környezeti értékeinek ellenőrzésével, fenntartásával, megőrzésével kapcsolatban elvégzett feladatok leírását, egyes esetekben megfontolásra alkalmas ajánlásokkal kiegészítve.

2. Végrehajtott intézkedések bemutatása

2.1. Felszíni vizek

2.1.1. Az Úrréti tó vízminőségének ellenőrzése

Az Úrréti tó üzemeltetési szabályzata alapján a víz minőségét rendszeresen ellenőrizni kell. Az Önkormányzat ezt két mintavételi pontban (Akácfa utcai átereszt (befolyási oldal) és a Rét utcai tiltós műtárgy (kifolyási oldal)) végeztette el a Eurofins Environment Testing Hungary Kft. (korábbi nevén Eurofins Analytical Services Hungary Kft.), illetve a BÁLINT ANALITIKA Mérnöki Kutató és Szolgáltató Kft. környezetanalitikai laboratóriumával.

2024-ben 3 alkalommal került sor a mintavételezésre:

- 2024.05.17.
- 2024.07.16.
- 2024.10.31.

A mért adatokat az 1. táblázat tartalmazza. A vízvizsgálati jegyzőkönyvek benyújtásra kerültek a Vízügyi Hatósághoz.

Minta sorszáma	0005088372	0005088371	0005251635	0005251636	24-1268/5	24-1268/4	Vízmi- nőségi határér- ték (E kategória)
Mintavétel dá- tuma	2024.05.17.		2024.07.16.		2024.10.31.		
Mintavételi hely neve	Úrréti tó, Akácfa utcai áteresz	Úrréti tó, Rét utcai tiltós műtárgy	Úrréti tó, Akácfa utcai áteresz	Úrréti tó, Rét utcai tiltós műtárgy	Úrréti tó, Akácfa utcai áteresz	Úrréti tó, Rét utcai til- tós műtárgy	
fajlagos elektro- mos vezetőkép- esség (μS/cm)	968	956	1020	956	949	966	<1000
pH érték*	6,80	7,07	7,58	7,94	7,60	7,38	6,5-9,0
oldott oxigén (mg/l)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	12,81	11,94	>6
Oxigén telítettség (%)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	145,7	136,2	60-130
BOI ₅ (mg/l)	8	8	8	12	<3	5	<4
ammónium-ion (mg/l)	0,06	0,03	0,02	<0,02	0,03	0,01	<0,4
KOI _{CR} (mgO ₂ /l)	35	29	34	86	49,6	62,4	<30
nitrit-ion (mg/l)	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	0,35	<0,06
nitrát-ion (mg/l)	<5	<5	<1	<1	<0,3	<0,3	<2
foszfát- ion (PO ₄ -P) (mg/l)	<0,06	<0,06	<0,06	<0,06	<0,05	<0,05	<0,2
a-klorofill (μg/dm ³)	4	7	22	260	4,9	12,0	<30
Foszfor (összes) (mg/l)	<0,2	<0,2	<0,2	0,2	<0,01	0,03	<0,4

1. táblázat: Az Úrréti tó 2024-ben mért értékei

Az 1. táblázatban a felszíni víz vízszennyezettségi határértékeiről és azok alkalmazásának szabályairól szóló 10/2010. (VIII.18.) VM rendelet 2. mellékletében előírt vízminőségi határértékektől eltérő adatok szürke háttérrel olvashatóak.

A tavaszi mérés során a vizsgált eredmények nem utaltak akut halélettani problémára, azonban a nitrát-ion koncentráció meghaladta a határértéket (de az év során fokozatosan csökkent), ami ugyan közvetlenül nem veszélyes a halakra, de elősegíthette a nyári intenzív algavirágzást.

A mért adatok alapján látható, hogy 2024-ben az a-klorofill értékek tavasszal és ősszel alacsonyabbak voltak az előző évekhez képest. Azonban a nyári időszakban a kifolyási oldalon mértek kiugró, határértéket jóval meghaladó értéket, ami erőteljes algavirágzásra utal. A víz a-klorofill koncentrációja az algák jelenlétének egyik mutatója. A vízben rendelkezésre álló növényi tápanyag, a hosszan tartó meleg nyári időszakok az algák túlszaporodását - az úgynevezett vízvirágzást -

eredményezheti. Ilyenkor az algasejtek színtestei (klorofill) hatására a víz zöldnek látszik. A nyári időszakban mért magas a-klorofill tartalom hatására a BOI_5 és KOI_{CR} értékek is kiugróan magasak voltak, amely a vízminőség romlását jelzi.

Az előző évekhez képest a BOI_5 és KOI_{CR} paraméterek minden mintavétel alkalmával magas értékeket produkáltak, amely alapján egész évben magas volt a tó szervesanyag-terhelése. A BOI_5 értékek az őszi mérés során enyhé javulást mutattak.

Az őszi időszakban az oxigén telítettség volt határérték feletti, mert az oxigéntermelő folyamatok (vízinövények aktivitása) voltak dominánsak az adott időszakban. A tartósan magas oxigéntelítettség szuperszaturációt és a halaknál ún. gázbuborék-betegséget okozhat (a vérben, szövetekben buborékok képződhetnek), ami szélsőséges esetben akár halpusztuláshoz vezethet.

Az őszi mintavételezés során a nitrit-ion koncentráció kiugróan magas értéket produkált a kifolyási oldalon, amely akut halélettani kockázatra utalhat.

Összességében elmondható, hogy a tó kitettsége magas a környezeti változásokra. A 2024-es évben a tó állapota erősen ingadozott, a nyári-őszi időszakban azonban az előző évhez képest romlott a tó vízminősége. A legnagyobb halélettani problémát a nyári algavirágzás, az őszi mintavételezés során mért magas nitrit-ion koncentráció kiugrása és a tartósan magas szervesanyag-terhelés okozta. Annak érdekében, hogy a tó eutrofizációja megálljon, további és rendszeres intézkedésekre van szükség, melyek meghatározásához további vizsgálatok végzése szükséges.

2.2. Felszín alatti vizek

2.2.1. Gödöllői vízbázisok védőidomainak és védőterületeinek kijelölése

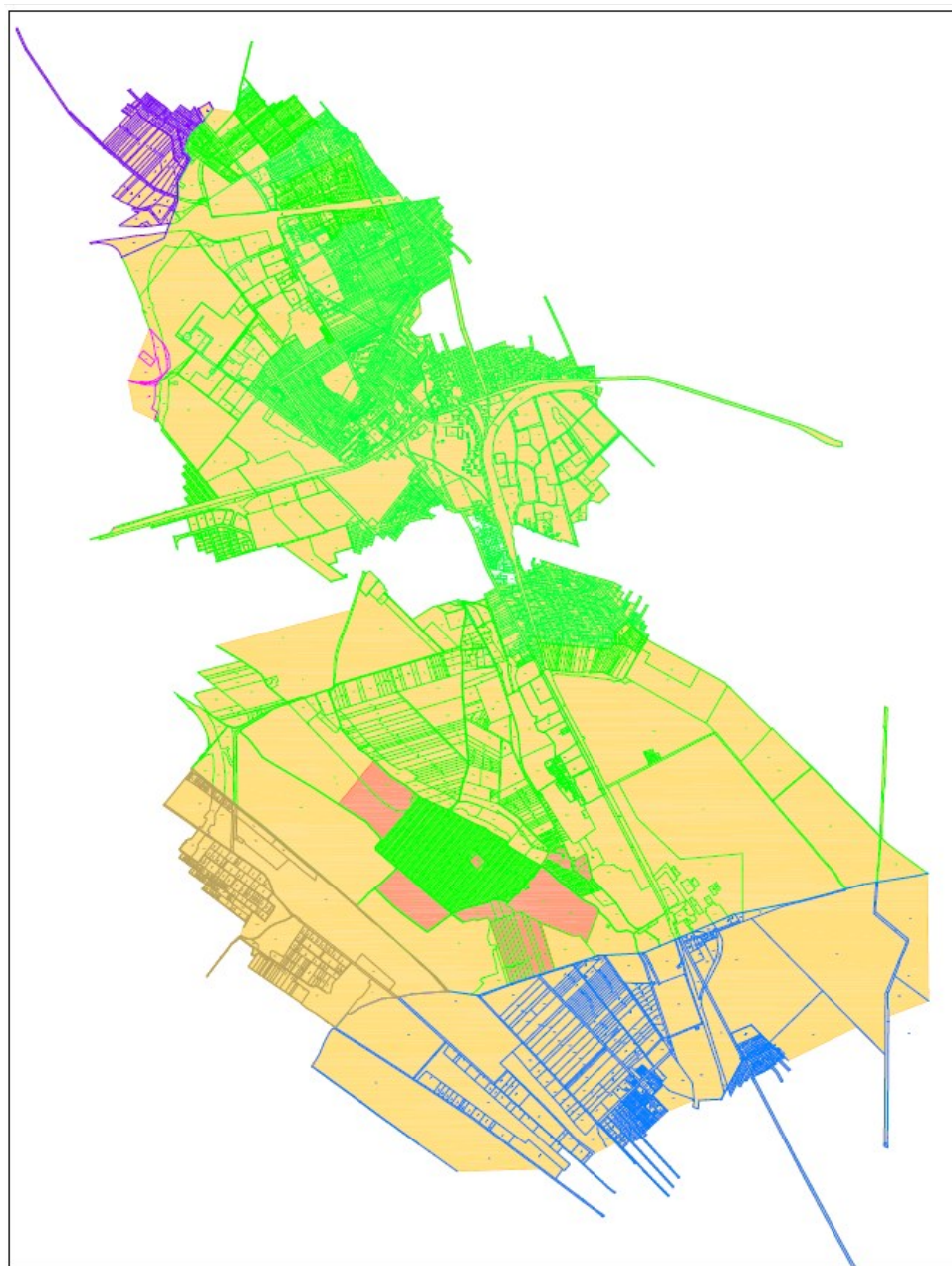
Gödöllő település közigazgatási területe a *felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról* szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján **fokozottan érzékeny** felszín alatti vízminőség-védelmi területi kategóriába és a **kiemelten érzékeny** felszín alatti területek közé sorolt.

A Magyar Állam tulajdonában és a DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Zrt. (a továbbiakban: DMRV Zrt.) üzemeltetésében lévő Balparti Regionális Vízellátó Rendszer részét képező Gödöllő Északi, Déli és Keleti vízbázisok Gödöllő és Isaszeg területén helyezkednek el, védőövezetei Gödöllő, Isaszeg, Kerepes, Mogyoród és Szada közigazgatási területét érintik.

A Gödöllői Vízbázisok (Északi, Déli és Keleti vízbázis) kijelölése a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztálya (a továbbiakban: FKI-KHO) által kiadott, 35100-776-6/2015.ált. (FKI-KHO: 843-4/2015.) számon módosított, 35100-776-5/2015.ált. (FKI-KHO: 843-3/2015.) számú (vízikönyvi szám: 6.2/F/1108, 6.2/F/1107, 6.2/F/1099, 6.2/F/616) határozattal (a továbbiakban: Határozat) történt meg.

A vízbázis-védőterület lehatárolásában változás 2024 folyamán nem történt. A Határozat 2025. október 31. napjáig érvényes. Az utóbbi évek kútfelújítási beruházását követően, a védőterület újraszámítása jelenleg folyamatban van.

A Gödöllői Vízbázisok védőterületei az alábbi ábrán láthatóak.

Védőterületek	Települések
 5 éves elérési idejű "A" védőterület	 Gödöllő
 50 éves elérési idejű "B" védőterület	 Isaszeg
	 Kerepes
	 Mogoród
	 Szada

1. ábra: A Gödöllői Vízbázisok védőterületek határai¹

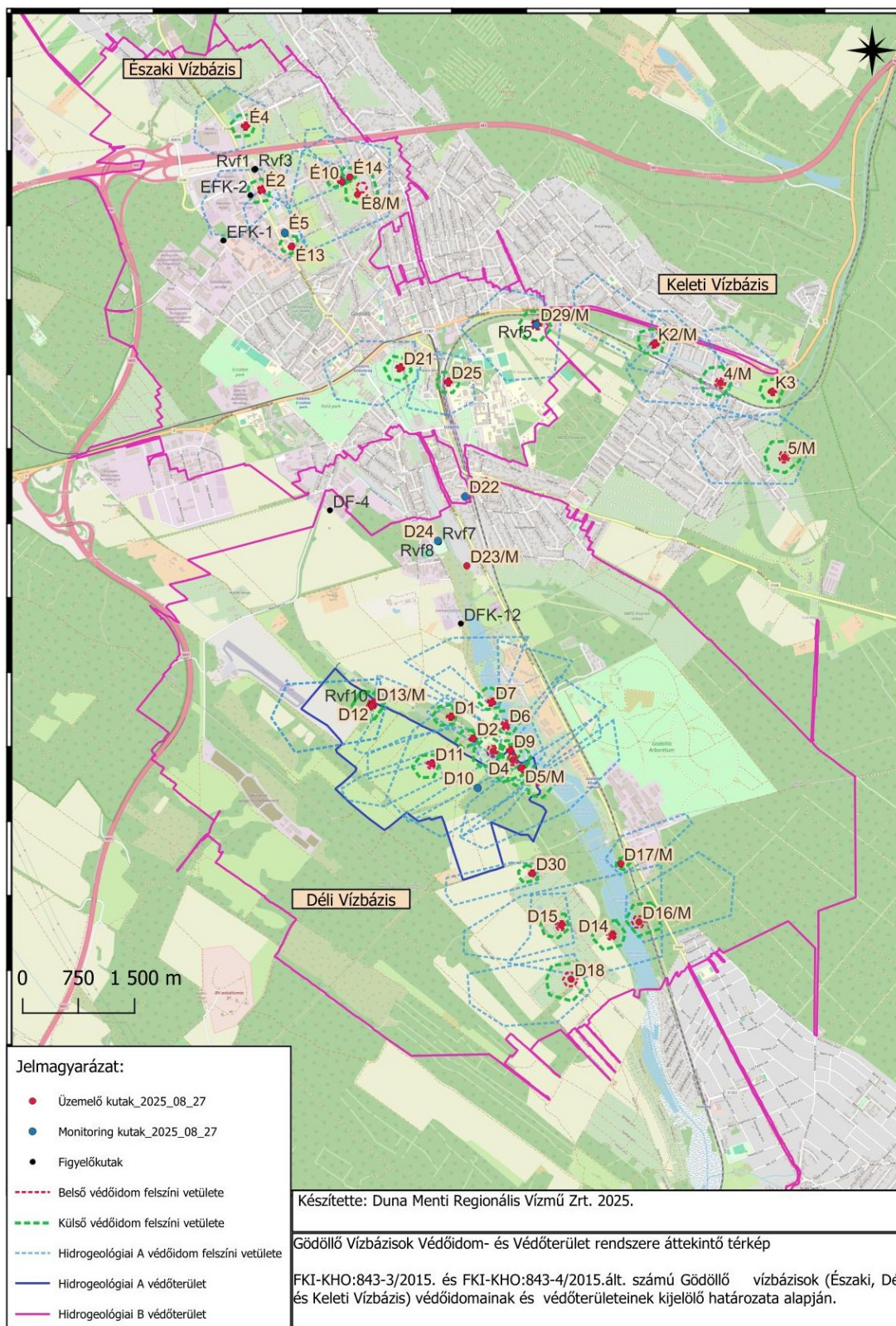
A Határozat alapján a Gödöllői Vízbázisokhoz 26 db termelő kút (6 db az Északi Vízbázison, 20 db a Déli Vízbázison) tartozik, a vízbázisok megfigyelésére 13 db monitoring kutat létesítettek.

¹ Forrás: <https://www.dmrvt.hu/hu/godolloi-vizbazis>

A KEHOP-2.1.11-21-2022-00005 azonosító számú, illetve a KEHOP_PLUSZ-2.1.30-23-2024-00002 azonosító számú, „DMRV Zrt kapacitásbővítő fejlesztések” elnevezésű projektek keretében 2024-ben a Gödöllő Keleti vízbázis rehabilitációja is megkezdődött. A tavalyi évben a létesítmények jelentős része megépült, a Keleti Vízbázis kútjainak gépészeti korszerűsítése mellett, a vízkezelő rendszert magába foglaló új vízkezelő épület, egy tisztavíz tároló medence, szivattyúgépház és mintegy 220 fm vízvezeték létesítése is megtörtént.

Az üzemeltetés megkezdése az elkövetkezendő hónapokban várható. A beruházás eredményeként Gödöllő település számára mintegy napi 2 500 m³ plusz ivóvíz víziközműrendszerbe táplálása lesz megvalósítható.

Az alábbi ábra alapján a Gödöllő Keleti Vízbázis rehabilitációját követően 30 db termelő kút (6 db az Északi Vízbázison, 20 db a Déli Vízbázison, 4 db a Keleti Vízbázison), 5 db monitoring kút és 10 db figyelőkút üzemel.

2. ábra: A Gödöllői Vízbázisok védőterületei és kútjai²

² Forrás: DMRV Zrt.

Nagyon fontos szempont, hogy a kijelölt vízbázisok területén nem minden típusú tevékenységet lehet végezni. Ennek megfelelően a védőterületekre és védőidomok övezeteire vonatkozóan korlátozások kerültek megfogalmazásra. Tárgyi korlátozásokat a *vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási művek védelméről* szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. számú melléklete tartalmazza.

A terület növényvédelmi tevékenységére általánosan a 2008. évi XLVI. törvény, a 89/2004. (V.15.) FVM rendelet, valamint a 43/2010. (IV.23.) FVM rendelet hatályos előírásai vonatkoznak.

GÖDÖLLŐ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK GÖDÖLLŐ VÁROS HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁRÓL SZÓLÓ 30/2018. (XII.14.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE

(és az ezt módosító 21/2019. (XI. 22.), 2/2020. (II. 14.), 24/2020. (IX. 25.) önkormányzati rendeletekkel egységes szerkezetbe foglalt szövege) alapján:

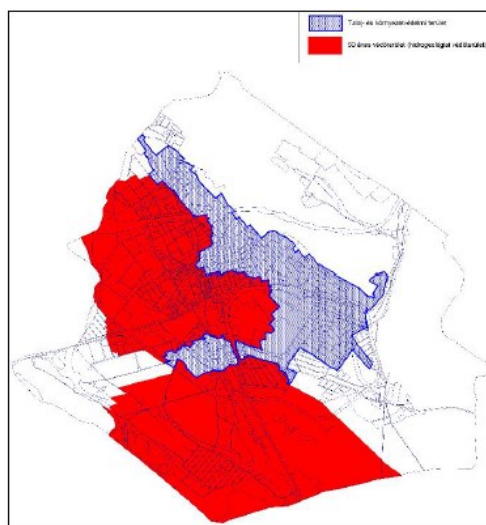
„10. § (4) Új épület – közegészségügyi okokból – legalább elégséges közművesítettséggel helyezhető el, az alábbiak figyelembevételével:

a) a csatornázatlan területeken a szennyvízcsatorna hálózat megépítéséig, átmeneti közműpótló berendezésként, csak ellenőrizhetően kivitelezett, zárt szennyvíztároló medencék létesíthetők ellenőrzött szivárgásmentes kialakítással.

b) hidrogeológiai védőterületeken (ld. 3. ábra) és „Talaj- és környezetvédelmi területen” zárt szennyvíztároló új lakóegység, más szennyvíz keletkezését eredményező huzamos emberi tartózkodásra alkalmas építmény, rendeltetési egység – falusias lakóterület, üdülőterület és általános mezőgazdasági terület kivételével – ideiglenesen sem létesíthető, meglévő szennyvíztároló új lakóegység, más szennyvíz keletkezését eredményező huzamos emberi tartózkodásra alkalmas építmény, rendeltetési egység létesítése esetén nem vehető figyelembe.

(5) Szennyvízcsatorna hiányában a szennyvíz ártalmatlanítása és a tisztított szennyvizek szikkasztása csak hidrogeológiai védőterület és „Talaj- és környezetvédelmi terület” által nem érintett külterületeken, hatóságilag engedélyezett, korszerű és szakaszú szennyvíztisztító kisberendezéssel megengedett, azon telkek esetében, amelyek vezetékes vízellátással rendelkeznek, vagy területükön hatósági engedéllyel rendelkező kút létesült. Ahol a tisztított szennyvizek szikkasztása nem megengedett, ott átmenetileg – a szennyvízcsatornával történő elvezetésig – zárt szennyvíztároló vagy azazal egyenértékű engedélyezett műszaki megoldás létesíthető.

(6) Lakó- és vegyes terület építési övezeteiben a helyi közutakat teljes közművesítettséggel kell kialakítani.”

3. ábra: A hidrogeológiai védőterület (piros színnel) és a „Talajvédelmi és környezetvédelmi terület” (kék színnel), ahol zárt szennyvíztároló nem helyezhető el

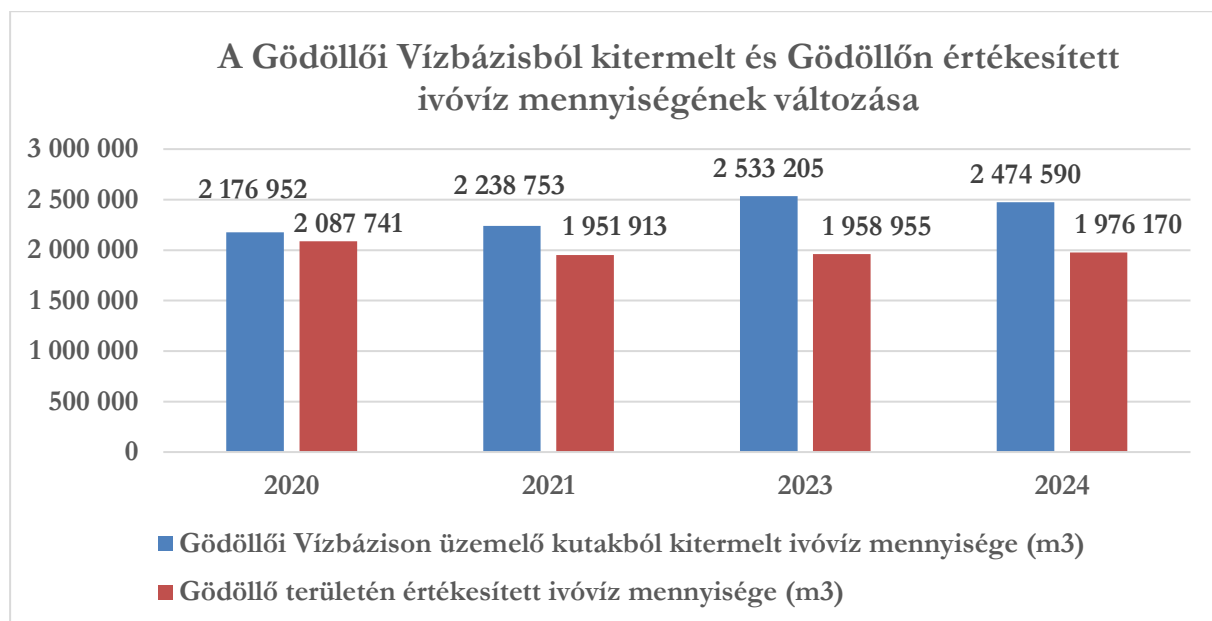
2.2.2. A Gödöllői Vízbázisból származó ivóvíz és a vízbázishoz kapcsolódó beruházások 2024-ben

Gödöllő területén 3 elkülöníthető vízbázis található, az Északi, a Déli és a Keleti Vízbázis. A Keleti Vízbázis kútjainak felújítása és a hozzá kapcsolódó vízkezelő létesítmények megépítése 2024-ben nagyrészt megtörtént. Az üzemeltetés megkezdése az elkövetkezendő hónapokban várható.

A Gödöllői Vízbázisokon üzemelő kutakból **kitermelt ivóvíz mennyisége 2024-ben 2 474 590 m³** volt, ami több, mint 50 000 m³-el elmaradt az előző évi mennyiségtől. Ebből a város területén **értékesített ivóvíz mennyisége 1 976 170 m³** volt, amely viszont mintegy 17 000 m³-el több a 2023-ban értékesített vízmennyiségnél. A 2022. évre vonatkozóan nem rendelkezünk adattal a kitermelt, illetve értékesített ivóvíz mennyiségére vonatkozóan.

A város ivóvíz ellátása azonban csak részben biztosítható a Gödöllői Vízbázis kútjaiból, a hiányzó vízmennyiség dunai eredetű, partiszűrűsű víz, mely regionális vezetéken érkezik a városba és keveredik a vízbázisok vizével. Így a településen értékesített víz nem az összes ivóvíz használatot mutatja.

Az utóbbi években a Gödöllői Vízbázis termelő kútjaiból kitermelt, és a város területén értékesített ivóvíz mennyiségének változását az alábbi diagramon mutatjuk be.

4. ábra: A Gödöllői Vízbázisból kitermelt és Gödöllő területén értékesített ivóvíz mennyiségének változása³

2024-ben több, a vízbázishoz kapcsolódó, illetve a városi ivóvízhálózat fejlesztését érintő beruházás történt a DMRV Zrt. koordinációjában. Ezek a fejlesztések az alábbiak voltak:

- Gödöllő, D1-D4 kutak között vezeték rekonstrukció,
- Gödöllő Déli gépház irányítástechnikai felújítása,
- Gödöllő Déli vízbázis irányítástechnikai felújítása,
- Gödöllő, Keleti vízbázis kutak bekötő- és gyűjtővezetékének kiváltása,
- Gödöllő, Ady Endre sétány – Déli gh között vezeték csere,

³ Forrás: DMRV Zrt.

- Gödöllő, Honvéd út vízvezeték átvezetés cseréje.

2.2.3. A Gödöllői Vízbázisokból származó ivóvíz minősége

A DMRV Zrt. által szolgáltatott víz jó minőségű ivóvíz, megfelel az ivóvízminőségre vonatkozó magyar és EU jogszabályok előírásainak. Az ivóvíz tartalmazza mindazokat az anyagokat (ásványi sók, mikroelemek, stb.), melyek az emberi szervezet működéséhez, fenntartásához feltétlenül szükségesek, és nem tartalmaz olyan élettelen és élő anyagokat, amelyek ártalmasak az emberi szervezet számára.

A vízminőség ellenőrzésre vonatkozó jogszabályok előírásai alapján a termelt és szolgáltatott ivóvízből elvégzett fizikai, kémiai, bakteriológiai biológiai és toxikológiai vizsgálatok során mintegy 100 komponens meghatározására kerül sor.

A vízminőség ellenőrző vizsgálatokat a Nemzeti Akkreditáló Hatóság által akkreditált laboratóriumok végzik.

A DMRV Zrt által szolgáltatott ivóvíz minőségét a Társaság és az illetékes Vármegyei Kormányhivatalok Népegészségügyi Szakigazgatási Szervének laboratóriumaiban - egymástól függetlenül - rendszeresen ellenőrzik.

Az **ivóvíz fizikai vizsgálata** a szín, szag, íz, hőmérséklet meghatározását jelenti. A **kémiai vizsgálatok** során az ivóvízben lévő szerves és szervetlen összetevőket határozzák meg. A szervetlen alkotórészek között az élettani szempontból fontos ásványi sók (kalcium, magnézium-vegyületek, stb.), mikroelemek (vas, cink, réz, foszfor stb.) mellett nem kívánatos alkotórészek előfordulását is ellenőrzik. Ezek meghatározására szolgálnak a fémvizsgálatok (higany, ólom, kadmium, króm, stb.). Célzott peszticid vizsgálatokkal történik a növényvédőszer-maradékok kimutatása, olajszármazékok meghatározására pedig a benzol, PAH, klórozott szénhidrogén vizsgálatokat alkalmazzák.

Az ivóvízben lévő ammónium, nitrát, nitrit mennyiségének meghatározása elsősorban a csecsemőkben kialakuló methaemoglobinaemia (kékvérűség) megbetegedés kialakulásának megelőzése miatt fontos.

Bakteriológiai és biológiai vizsgáló módszerekkel lehet kimutatni az ivóvízben esetlegesen előforduló mikroszkópos élőlényeket (pl. algákat, gombákat, magasabb rendű szervezeteket), valamint meghatározni a vízminőséget bakteriológiai szempontok alapján (indexekkel: telepszám meghatározás, coliform-szám, E.coli-, Enterococcus szám)

A **toxikológia** vizsgálatok az ivóvízben lévő, emberi szervezetre káros anyagok kimutatására alkalmasak. Az ivóvíz szennyeződésének veszélye esetén (pl. árvíz, belvizes elöntések, műszaki hiba) a DMRV Zrt. vízminőség ellenőrző és műszaki egységei azonnali beavatkozással elhárítják az ivóvíz minőségét veszélyeztető üzemi vagy környezeti károkat, és helyreállítják a biztonságos ivóvíz szolgáltatást.

A termelt és szolgáltatott ivóvíz minőségének ellenőrzése során a szakemberek vízmintákat vesznek a vízbázisokon a termelő kutakból, a szivattyútelepeken, a víztároló medencék vizéből, a közegészségügyi hatóság által kijelölt hálózati pontokról és a fogyasztói csapokról.

A vízbázishoz tartozó termelő- és figyelőkutak mintavétele a tavalyi évben is a vízjogi engedélyekben foglaltak szerint megtörtént. A vizsgálati eredmények azt mutatják, hogy a fogyasztók felé szolgáltatott ivóvíz minősége megfelel *az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről* szóló 5/2023. (I. 12.) Korm. rendeletben [a továbbiakban: 5/2023. (I. 12.) Korm. rendelet] meghatározott előírásoknak, valamint az abban foglalt határértékeknek.

A DMRV Zrt. a szolgáltatási területén az 5/2023 (I. 12.) Korm. rendelet előírásai szerint elkészített és a területileg illetékes népegészségügyi hatóság által jóváhagyott vízminőség vizsgálati terv alapján

rendszeres vízminőség-ellenőrzést (önellenőrző vizsgálatokat) végez. A vizsgálatokat a Társaság saját, a Nemzeti Akkreditáló Hatóság által akkreditált laboratóriuma, valamint akkreditált, külső laboratóriumok végzik. A szolgáltatott ivóvíz minősége megfelel a rendelet előírásainak, amely az alábbi táblázatban is látható:

Mintavétel dátuma	Mértékegység	Határérték/ parametrikus érték 5/2023.(I.12.) Korm.rend.	2024.02.23	2024.04.17	2024.08.12	2024.10.28
Mintavételi hely			Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona, Dózsa Gy. út 65.	Török Ignác Gimnázium, Petőfi S. u. 12., konyha, mosogató	MATE Uszoda, Ady E. stny. 9., em., teakonyha	Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona, Dózsa Gy. út 65., konyha, mosogató
Mintavételi hely típusa			fogyasztói csap	fogyasztói csap	fogyasztói csap	fogyasztói csap
Összes aktív klór	mg/l	Nincs határérték	0,19	0,23	0,25	0,2
Szabad aktív klór	mg/l	Nincs határérték	0,14	0,11	0,19	0,17
Kötött aktív klór	mg/l	3	<0,1	0,12	<0,1	<0,1
Szín (436 nm)	1/m	Elfogadható a fogyasztók számára, rendellenes eltérés, szokatlan változás nélkül	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2
Szag	Ball	Elfogadható a fogyasztók számára, rendellenes eltérés, szokatlan változás nélkül	I. (Igen gyenge)	0. (Szagtalan)	0. (Szagtalan)	II. (Gyenge)
Íz		Elfogadható a fogyasztók számára, rendellenes eltérés, szokatlan változás nélkül	nincs szokatlan változás	nincs szokatlan változás	nincs szokatlan változás	nincs szokatlan változás
pH	-	6,5 -9,5	7,5	7,5	7,5	7,6
Fajlagos elektromos vezetőképesség 20 °C-on	µS/cm	2 500	556	528	507	584
Kloridion	mg/l	250	26	27	26	20
Permanganát-index (KOIps)	O2 mg/l	3,5	0,5	0,4	0,39	0,25
Nitrátion	mg/l	50	18,3	19,4	19,6	25
Nitrition	mg/l	0,1	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01

Mintavétel dátuma	Mértékegység	Határérték/ parametrikus érték 5/2023.(I.12.) Korm.rend.	2024.02.23	2024.04.17	2024.08.12	2024.10.28
Mintavételi hely			Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona, Dózsa Gy. út 65.	Török Ignác Gimnázium, Petőfi S. u. 12., konyha, mosogató	MATE Uszoda, Ady E. stny. 9., em., teakonyha	Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona, Dózsa Gy. út 65., konyha, mosogató
Ammónium-ion	mg/l	0,5	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02
Vas	µg/l	200	<20	<20	21	22
Mangán	µg/l	50	<10	<10	<10	<10
m-Lúgosság	mmol/l			5,3		
Hidrogén-karbonát	mg/l			325		
Karbonát-keményesség	CaO mg/l			149		
Összes keménység	CaO mg/l	min.50 -max.350	181	165	170	199
Szulfátion	mg/l	250	19	16	15	40
Kalcium	mg/l	Nincs meghatározva		69		
Magnézium	mg/l	Nincs meghatározva		29,7		
Nátrium	mg/l	200		14		
Kálium	mg/l	Nincs meghatározva		0,9		
Zavarosság	NTU	1	<0,1	0,42	<0,1	<0,1
Réz	µg/l	2000		9,1		
Nikkel	µg/l	20		<1		
Kadmium	µg/l	5		<0,5		
Ólom	µg/l	10		3,3		
Króm	µg/l	25		1,3		
Higany	µg/l	1		<0,05		
Arzén	µg/l	10		3		
Alumínium	µg/l	200		<5,0		
Szelén	µg/l	20		<2		
Antimon	µg/l	10		<2		
Fluorid	mg/l	1,5		0,17		
Bór	mg/l	1,5		0,032		
Összes szerves széntartalom	mg/l	Nincs szokatlan változás		<0,5		
Telepszám 22 °C-on	/ml	Nincs szokatlan változás	0	0	0	0

Mintavétel dátuma	Mértékegység	Határérték/ parametrikus érték 5/2023.(I.12.) Korm.rend.	2024.02.23	2024.04.17	2024.08.12	2024.10.28
Mintavételi hely			Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona, Dózsa Gy. út 65.	Török Ignác Gimnázium, Petőfi S. u. 12., konyha, mosogató	MATE Uszoda, Ady E. stny. 9., em., teakonyha	Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona, Dózsa Gy. út 65., konyha, mosogató
Telepszám 36 °C-on	/ml	Nincs szokatlan változás		0		
Coliform baktériumok telepszáma	/100 ml	0	0	0	0	0
Escherichia coli telepek száma	/100 ml	0	0	0	0	0
Pseudo-monas aeruginosa telepek száma	/100 ml	0		0		
Enterococcusok telepszáma	/100 ml	0	0	0	0	0
Clostridium perfringens (vegetatív sejtek és spórák) telepek száma	/100 ml	0		0		
Üledék	ml/l	0,1	<0,1	<0,1	<0,1	<0,1
Egyéb vég-lények száma	szám/l	0	0	0	0	0
Házasszék száma	szám/l	Nincs szokatlan változás	0	0	0	0
Fonálféreg (Nematoda) száma	szám/l	Nincs szokatlan változás	0	2	0	0
Egyéb férgek száma	szám/l	0	0	0	0	0
Egyéb gerinctelen szervezetek száma	szám/l	0	0	0	0	0
Gombák száma	szám/l	0	0	0	0	0
Vas- és mangán baktériumok száma	szám/l	20 000	16	19	83	4
Kénbaktériumok száma	szám/l	20 000	0	0	0	0

Mintavétel dátuma	Mértékegység	Határérték/ parametrikus érték 5/2023.(I.12.) Korm.rend.	2024.02.23	2024.04.17	2024.08.12	2024.10.28
Mintavételi hely			Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona, Dózsa Gy. út 65.	Török Ignác Gimnázium, Petőfi S. u. 12., konyha, mosogató	MATE Uszoda, Ady E. stny. 9., em., teakonyha	Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona, Dózsa Gy. út 65., konyha, mosogató
Algák és cianobaktériumok száma	szám/l	5 000	0	0	0	1
Szennyezett-séget jelző baktériumok száma	szám/l	0	0	0	0	0
Összes trihalometán	µg/l	50	1,1	<1		<1

2. táblázat: Víztisztósági jellemző paraméterek értéke a gödöllői ivóvízben ⁴

A fenti ábra is jól mutatja, hogy a mért értékek minden esetben határérték alatt maradtak, sőt meg sem közelítik azokat.

2.2.4. Víztisztósági érintő események és beruházások Gödöllő területén 2024-ben

A 2024. évben nem történt a szennyvíz összegyűjtő hálózat rendellenes működéséből származó, bejelentési kötelezettséget érintő szennyvízkifolyás, amely a felszíni vizek állapotát veszélyeztette volna.

A csapadékvíz elvezető árkok karbantartása a lakosság és a VÜSZI Gödöllői Városüzemeltető és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Kft. (a továbbiakban: VÜSZI) közös feladata **Gödöllő Város Önkormányzata Képviselő-testületének a köztisztaságról és a hozzá kapcsolódó intézkedésekről szóló – 2024. június 1-jén hatályba lépett – 6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelete** (a továbbiakban: 6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelet) alapján.

A 6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelet 3. §-a alapján nyitott árkokat és az ezekhez tartozó átereszeket – hasonlóan a járdákhoz – annak az ingatlantulajdonosnak a feladata rendben tartani, akinek az ingatlana előtt található. A karbantartás vonatkozik az átereszek hulladék-mentesítésére, a nem burkolt árkok esetében a fű nyírására és az átereszek tisztántartására is. Ha a csapadékvíz elvezető és szikkasztó árkokkal olyan probléma adódik, amelynek megoldásához speciális berendezés vagy szakértelem szükséges, akkor a 2. § (2) bekezdés c) pontja alapján az ingatlantulajdonosok a VÜSZI-től, mint megbízott szolgáltatótól kaphatnak segítséget.

Az ingatlanon belül keletkezett csapadékvíz elvezetését és szikkasztását mindenkinek a saját telkén belül kell megoldani, a szennyvízhálózatra való rákötés tilos. A DMRV Zrt. munkatársai időnként színezett füst szennyvízcsatornába való bevezetésével ellenőrzik ennek a szabálynak a betartását.

2024 tavaszán indult és **2024 év végén** zárult a TOP_PLUSZ-1.2.1-21-PT1-2022-00009 azonosító számú „Gödöllő kék-infrastruktúrájának fejlesztése” elnevezésű pályázati projekt kivitelezése,

⁴ Forrás: <https://dmrvzrt.hu/hu/vizminoseg>

melynek keretében **Gödöllő Város kék-infrastruktúrájának fejlesztéseként a Blaháné út csapadékvíz-elvezetése, valamint a Hegy utcai buszfordulóban zárt szikkasztó tározók kerültek kiépítésre.** A Hegy utcai buszfordulóban megvalósult zárt szikkasztóval és tározómezővel kombinált csapadékvíz elvezető rendszer kialakítása révén a Rákospatak vízgyűjtőjén képződő csapadékvíz lefolyása lassítható, egy része a talajba szivárogtatható, ezzel is csökkentve a patakon az árvízi hullám csúcsát és védve a pár km-el lentebb lévő városközpontot. A projekt keretében további új fák, cserjék és vadvirágos füves felületek kialakítása történt meg.

2.3. Levegő minősége

A Covid-19 járvány miatti veszélyhelyzet kialakulása után, a polgármesternek a *katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról* szóló 2011. évi CXXVIII. törvény felhatalmazást adott a helyi rendelet (Gödöllőn az akkor hatályos, a közterületek és az egyes, nem közterületnek minősülő ingatlanok tisztántartásáról, állagának megóvásáról szóló 14/2015.(V.14.) önkormányzati rendelet) módosítására. Gödöllő Város Önkormányzata Polgármesterének a *közterületek és az egyes, nem közterületnek minősülő ingatlanok tisztántartásáról, állagának megóvásáról* szóló 14/2015.(V.14.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló 8/2020 (IV.7.) önkormányzati rendelete értelmében Gödöllőn 2020-ban teljes tűzgyújtási tilalom lépett életbe.

A veszélyhelyzet megszüntetését követően módosításra került az Országos Tűzvédelmi Szabályzat, mely szerint 2021. január 1-jétől az avarégetés országosan tilos!

Gödöllőn jelenleg nincs olyan rendelet érvényben, amely az avarégetést szabályozná. Így helyi szabályozás hiányában az avarégetés kérdésével kapcsolatban az *Országos Tűzvédelmi Szabályzatról* szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet 225. § (1) bekezdésében foglaltak az irányadóak, amely alapján MINDENKOR tilos az avar és kerti hulladék égetése.

A *levegő védelméről* szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet] további rendelkezéseket tartalmaz az **avar és kerti hulladékégetés** hatósági ellenőrzésével, bírságolásával kapcsolatban. A 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 9. mellékletében foglaltak alapján 2024-ben az a magánszemély, aki engedély nélkül, nyílt téren égette el a kerti hulladékát 100 000 forintos **bírsággal** volt **büntethető**. A 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 2025-ben hatálya lépett módosítása alapján az engedély nélküli nyílt téri hulladékégetésért a természetes személyeknek már 300 000 Ft, a gazdálkodó szervezeteknek 2 000 000 Ft összegű bírságot kell fizetniük.

A kerti munkák során sokan szeretnének égetéssel megszabadulni az elszáradt növényi hulladéktól, erre azonban már nincs lehetőség. Levegővédelmi szempontból a zöldhulladék kezelését a keletkezés helyén történő komposztálással lehet legkedvezőbben elvégezni. Ennek előnye a szállítás elkerülése mellett az is, hogy a szerves anyag helyben marad, az érett komposzt talajjavítóként kijuttatható a keletkezés helyén, így nincs szükség mesterséges talajerő pótlásra.

Háztartási és egyéb hulladék (műanyag, műanyaggal bevont kábel, rongy, gumi stb.) égetése szigorúan tilos a szabadban és a tüzelőberendezésekben is! Az ilyen égetés során kiáramló szén-monoxid, nitrogén-oxidok, egyéb savas gázok és apró részecskék szív- és érrendszeri, valamint légúti megbetegedéseket okoznak, egyes esetekben rákkeltőek lehetnek, továbbá csökkentik a szervezet ellenálló képességét a fertőzésekkel szemben. A hulladékok háztartási égetése jogsértő, levegőtisztaságvédelmi bírsággal is sújtható, súlyosabb esetben pedig bűncselekménynek minősül.

Területi környezetvédelmi hatóságként a vármegyei kormányhivatal jár el első fokon:

- a) a legfeljebb 500 kWth névleges bemenő hőteljesítményű, háztartási és közintézmény tüzelőberendezés forrásával,

- b) az összesen 140 kWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű, nem az a) pont szerinti kizárólag füstgázt kibocsátó tüzelőberendezés forrásával,
- c) az egy háztartásban élő személy(ek) mindennapi szükségleteinek kielégítésére, otthona fenntartására szolgáló tevékenység és az ahhoz használt berendezés forrásával,
- d) a nem gazdálkodó szervezet által végzett tevékenység okozta bűzterheléssel, és
- e) a nem gazdálkodó szervezet által működtetett diffúz légszennyező forrással kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi hatósági ügyekben.

A levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos bejelentéseket a vármegyei kormányhivatal közérdekű bejelentésként vizsgálja, a *panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról* szóló 2023. évi XXV. törvény rendelkezései szerint. Abban az esetben, ha a bejelentés alaposnak bizonyul, az eljárást a vármegyei kormányhivatal hivatalból indítja meg.

A területi környezetvédelmi hatóság a levegővédelmi követelményt megsértő természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet részére, a jogsértő tevékenység megszüntetésére, illetve a mulasztás pótlására való kötelezéssel egyidejűleg, - ha jogszabály másként nem rendelkezik - levegőtisztaság-védelmi bírságot szab ki.

A hatóság a bírság kiszabása során:

- a mulasztás körülményeit,
- a kötelezettségszegés súlyosságát, és
- a kötelezettségszegés időtartamát és ismétlődését veszi figyelembe.

A *légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről* szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. és 2. számú mellékletének figyelembevételével Gödöllő közigazgatási területe az „Budapest és környéke” légszennyezettségi agglomerációba tartozik, amely alapján a szálló por (PM₁₀) és a nitrogén-dioxid azon terület, ahol a levegőterheltségi szint meghaladja a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és tűréshatárt. Ezen szennyezők döntően a közlekedés és ipar kibocsátásából származnak.

2024-ben a **VERTIKÁL Group Nyrt.**, mint **területi szolgáltató** látta el a város területén a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevő tevékenység körébe tartozó hulladékok begyűjtését. 2024-ben az Önkormányzat által szervezett lomtalanításban a VERTIKÁL Group Nyrt. alvállalkozójaként a "LÉ-MA" Sped Fuvarozó, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. vett részt.

Az ingatlanhasználókat érintő hulladékgyűjtési és kezelési folyamatok a koncessziós rendszer bevezetését követően is az addig megszokott formában működtek tovább a tavalyi évben is. A hulladék gyűjtése és kihelyezése, továbbá a hulladék elszállításának időpontja és gyakorisága változatlan maradt, erről továbbra is a területi szolgáltató által közzétett hulladékkezelési tájékoztatóból, illetve hulladéknaptárakból tájékozódhat a gödöllői lakosság is.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevő tevékenység és a résztvevő tevékenység körébe tartozó, hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységek végzésének, valamint a közszolgáltatási résztvevő tevékenység igénybevételének részletes szabályairól szóló – 2024. július 1-jén hatályba lépett – 169/2024. (VI. 29.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése értelmében a MOHU-nak a koncessziós rendszer bevezetésével, a 2023. június 30-án megszűnt közszolgáltatási szerződésben foglalt feltételekkel és műszaki tartalommal összességében legalább azonos szolgáltatási színvonalon kell biztosítani a szolgáltatást az ingatlanhasználók részére, tehát a jogszabályok értelmében a koncessziós rendszert megelőzően nyújtott szolgáltatási színvonal nem csökkenhet.

A hulladékgazdálkodási koncessziós rendszer bevezetésével az önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat is jelentősen átalakult, megszűnt az önkormányzatok korábbi hulladékgazdálkodási feladatellátásra vonatkozó kötelezettségeinek jelentős része, azonban a köztisztasági feladatok ellátása – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 5. pontja szerint – továbbra is önkormányzati feladat maradt. **Gödöllőn a köztisztasággal kapcsolatos helyi szabályokat a – 2024. június 1-jén hatályba lépett – 6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelet határozza meg.**

Az új hulladékgazdálkodási modellben a települési önkormányzatoknak továbbra is lehetőségük van az ingatlanhasználók által fizetett hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj részben, vagy egészben történő átvállalásáról. Az önkormányzat rendeletben állapíthatja meg a díj átvállalásával érintett személyi kört, az átvállalás e személyi körre vonatkozó egyéb feltételeit.

A VERTIKÁL Group Nyrt. ügyfélszolgálatot működtet több településen, köztük Gödöllőn is. Az ügyfélszolgálat elérhetősége és működési rendje az alábbi ábrán látható.

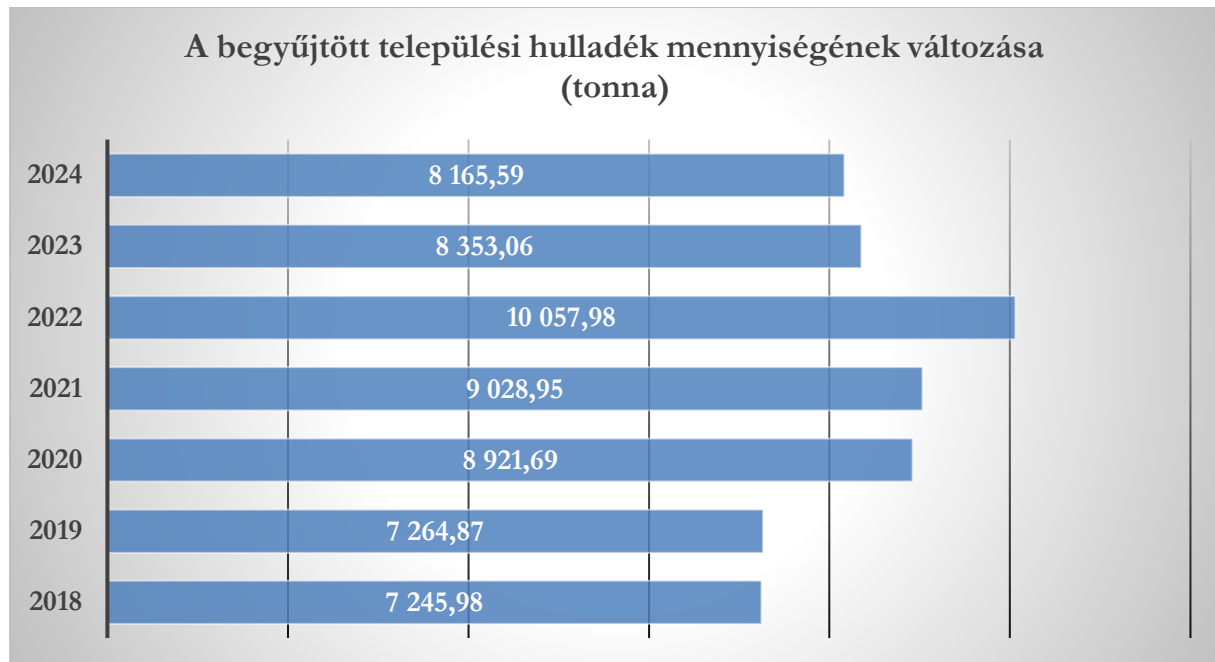
 Gödöllő Dózsa György út 69. (Vüsi Irodaház) 06 1 776 7777 ugyfelszolgalat.ek@vertikalgroup.hu	Hétfő	7:00 - 12:00, 12:30 - 19:00
	Kedd	Zárva
	Szerda	Zárva
	Csütörtök	8:00 - 12:00, 12:30 - 16:00
	Péntek	Zárva
	Szombat	Zárva

6. ábra: A VERTIKÁL Group Nyrt. gödöllői ügyfélszolgálatának működési rendje ⁶

Az elmúlt 7 év statisztikai adatai alapján elmondható, hogy amellet, hogy Gödöllő lakosságszáma nagyságrendileg változatlan maradt, a **kommunális hulladék** mennyisége fokozatosan nőtt 2022-ig. Ezzel szemben 2023-ban azonban már kb. 1700 tonnával kevesebb volt, mint a 2022. évi

⁶ Forrás: <https://www.ugyfelszolgalat-vertikalgroup.hu/lakossagi-ugyfelek/lakossagi-ugyfelek/godollo-2>

mennyiség, 2024-ben pedig a begyűjtött települési hulladék mennyisége tovább csökkent **8 165 590 kg**-ra, amely 187,47 tonnával volt kevesebb az előző évi mennyiségnél.

7. ábra: A települési hulladék mennyiségének változása 2018 és 2024 között

Szintén 7 éves összevetést alkalmazva látható, hogy míg korábban dinamikusan emelkedett a begyűjtött **szelektív hulladék** mennyisége, 2022-ben visszaesett és 2023-ban tovább csökkent ez a mennyiség. Azonban 2024-ben kis mértékben ismét növekedett a háztartásokból összegyűjtött szelektív hulladék mennyisége **672 550 kg**-ra, amely ~ 45 tonnával volt több a 2023-ban begyűjtött mennyiségnél, megközelítve a 2022-es értéket (*ld 8. ábra*). Ez az adat csak a házhoz menő gyűjtési rendszerben összegyűjtött hulladékmennyiséget foglalja magában. A szelektív hulladékgyűjtő szigetekről származó hulladékot nem településenként gyűjtik, hanem egy járatra több település konténerait fűzik fel, így pontos gödöllői adatok nem állnak rendelkezésre ebben a vonatkozásban.

A szelektíven gyűjtött hulladékokat a hulladékkezelő központ munkatársai tovább válogatják, hogy tiszta és értékes nyersanyagokat nyerjenek belőlük.

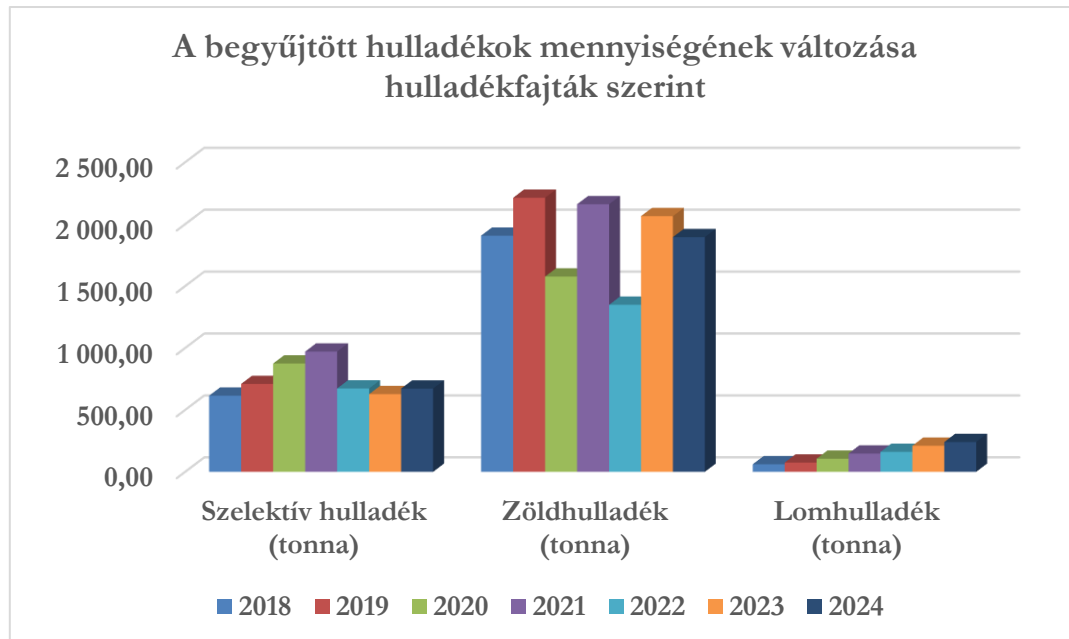
Magyarországon 2024. január 1-jén került bevezetésre a **kötelező visszaváltási díjas rendszer**, amely az italcsomagolások (műanyag- és üvegpalackok, fémdobozok) visszaváltását teszi kötelezővé. A díj összege palackonként 50 forint, amit a vásárláskor fizetnek a fogyasztók, és a termék visszaváltásakor kapnak vissza. A jogszabályok értelmében az italcsomagolások visszaváltását minden 400 m²-nél nagyobb, élelmiszer értékesítő forgalmazónál biztosítani kell. Ennek megfelelően a gödöllői élelmiszerboltok többségében is biztosított az italcsomagolások visszaváltása.

A lakosságtól begyűjtött szelektív hulladék mennyisége 2024-ben ugyan kis mértékben növekedett az előző évhez képest, azonban a visszaváltási díjas rendszer bevezetésével a jövőben a háztartásoknál begyűjtött szelektív hulladék mennyiségének csökkenése várható.

A begyűjtött **zöldhulladék** mennyisége 2024-ben **1 895 310 kg** volt, mely csökkenést mutat a 2023-ban begyűjtött 2 064 990 kg-hoz képest, azonban jóval meghaladja a 2022-ben begyűjtött 1 348 820 kg-os mennyiséget, amelyet a 8. ábra jól szemléltet.

Mindamellet az összegyűjtött **lomhulladék** mennyisége 2018 óta fokozatos növekszik, 2024-ben már **240,84 tonna** lomhulladék került begyűjtésre. Ebből 130,46 tonna lomhulladék gyűlt össze a

Gödöllő Város Önkormányzata és a VERTIKÁL Group Nyrt. által 2024 áprilisában szervezett lomtalanítás során, a maradék mennyiséget a házhoz menő lomtalanítás során összegyűjtött lomhulladék tette ki.

8. ábra: A begyűjtött hulladékok mennyiségének változása hulladékfajták szerint 2018 és 2024 között

A fenti hulladékfajtákon túl 2024-ben **216,67 tonna üveghulladék** került összegyűjtésre a városi hulladékgyűjtő szigetekről, illetve üveghulladék gyűjtőpontokról.

Szelektíven, a lakosok által biztosított átlátszó zsákokban, illetve az erre biztosított műanyag edényben gyűjthetők a műanyag hulladékok (palackok, flakonok, csomagoló fóliák), illetve a fémdobozok (sörös, üdítő, konzerves); a különböző papírok (újság és karton), valamint a társított (kombinált) csomagolási hulladékok (tej és gyümölcsleves dobozok).

A **szelektív hulladék gyűjtéséhez 2024-ben** több, mint 5800 db 240 literes **sárgafedeles kuka** került térítésmentesen átadásra a **kertvárosban élő – hulladékszállítási szerződéssel rendelkező lakosok számára**. A kihelyezett edényen felüli többlethulladék továbbra is kihelyezhető átlátszó zsákokban a kuka mellé, vagy amennyiben az ingatlan tulajdonosa már korábban vásárolt szelektív gyűjtőedényt, abban is – azaz továbbra is mennyiségi korlátozás nélkül.

2024. január 1-jétől a **zöldhulladék szállítását** áprilistól decemberig havi rendszerességgel végezte el a területi szolgáltató. A házhoz menő zöldhulladékgyűjtés keretében a levágott fűvet, a falevelet és egyéb lágyszárú növényeket, a szolgáltató által ingyenesen rendelkezésre bocsátott, VERTIKÁL emblémával ellátott, biológiailag lebomló zöldhulladékgyűjtő zsákokban (1 db zsák maximum 25 kg lehet) helyezhették ki az ingatlan tulajdonosok. Ezen felül a maximum 70 cm hosszú, és 50 cm átmérőjű kötegekben összekötve szállítja el az ingatlan elől.

A **kerti komposztálás** egy átfogó és zöld megoldás, amellyel egyszerre több problémát lehet kezelni. A lehulló falevélből, fűnyesedékből, konyhai zöldhulladékból értékes tápanyag keletkezik komposztálás során, amiért a kerti növények hálásak lesznek. Az avarégetéssel járó szmog helyett tiszta levegő élvezhető, ezzel az egészséget is védeni lehet. Arról nem beszélve, hogy az égetés során keletkező szén-dioxid tovább gyorsítja a globális felmelegedést. Ha a kertben komposztál valaki, nem kell zöldhulladékos zsák vásárlásával bajlódnia, és az elszállítással kapcsolatos gondot is kiküszöbölheti. Ha komposztálóba kerül a konyhai zöldhulladék, a háztartási szemét mennyisége kb.

egyharmadával kevesebb lesz, ezáltal az ökológiai lábnyom tovább csökken. Bár arra biztatunk mindenkit, hogy ha teheti, komposztáljon otthon, vagy hagyja a lehullott avart a kertben, előfordulhat olyan helyzet, amikor ez nem megoldható.

Ebben az esetben a **Gödöllőn található közösségi komposztálókat** is igénybe lehet venni. 2024-ben átadásra került a város harmadik közösségi komposztálója is a Kazinczy lakótelepen, a Dombvidék Kosárközség átadóponójánál. Ezen túl több mint 3 éve működik a Diverzitás Alapítvány által üzemeltetett első közösségi komposztáló az egyetem területén, a SZIA Kertben, valamint az Ökopiknik Csoport, a Diverzitás Alapítvány és az Önkormányzat által működtetett 2. közösségi komposztáló a Paál László közben.

A SZIA Kertben lévő közösségi komposztálónál konyhai és kerti zöldhulladékot is várnak, a komposztot pedig bio zöldségek termesztéséhez használják fel. Fontos, hogy nagyobb mennyiségű falevelet, fűnyesedéket zsákokban tegyünk a komposztáló keret mellé, csere zsákot találunk kiakasztva.

A "Zöld Híd B.I.G.G." Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. (a továbbiakban: "Zöld Híd B.I.G.G." NKft.) által üzemeltetett Kerepes, Ökörtelek-völgyi Hulladékkezelő Központban lévő komposztálótelep, mely a hulladékgazdálkodási rendszer része, folyamatosan üzemel.

A „Zöld Híd B.I.G.G.” NKft. az általa átvett kommunális és elkülönítetten gyűjtött hulladékokat egységes rendszerben kezeli, amely rendszer az egyes létesítményeivel képes a települési hulladék teljes vertikumának kezelésére. A kezelés során megvalósul az előkezelés, a hasznosítható anyagok szelektálása, valamint a lerakásra kerülő szerves anyagok csökkentése is. A lerakásra kerülő kommunális hulladék szervesanyag tartalmának csökkenését mechanikai-biológiai kezeléssel érik el.

A „Zöld Híd B.I.G.G.” NKft. külön oktatási referenst alkalmaz, akinek feladata az iskolás csoportokkal megismertetni a hulladékkezelő létesítményt és tevékenységét, oktatások tartása, valamint a cég rendezvényeken- és szemléletformáló programokon való képviselete.

Fontos tudni, hogy hulladékot csak hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozónak szabad átadni, szabálysértésnek minősül, ha hulladékgazdálkodási engedéllyel nem rendelkező személynek vagy szervezetnek kerül átadásra. Az így átadott hulladék egy része néhány napon belül az erdő szélén végzi. Az illegálisan lerakott hulladék összegyűjtése és elszállítása éves szinten több millió forintba kerül a városnak, és rengeteg munkát jelent a VÜSZI munkatársainak, illetve azon civileknek, akiknek fontos a környezetük tisztasága és rendezettsége. **A VÜSZI 2024. évben 128,83 tonna illegálisan lerakott hulladékot gyűjtött össze** Gödöllő közterületeiről, amely jelentősen meghaladta a 2023. évben összegyűjtött 45,82 tonna hulladékmennyiséget.

A **házhoz menő lomhulladék gyűjtési rendszer** 2018-tól lépett életbe. Korábban meghatározott időszakokban egy-egy területen minden háztartásból elszállították a lomhulladékot, melyet az adott időpontra ki kellett helyezni az ingatlan elé. Az új rendszerben viszont már nincs kijelölt nap, hanem egész évben térítésmentesen rendelkezésre áll 2 alkalom, (társasházak esetén évente 1 alkalommal), amikor közvetlen házhoz jön a lomhulladék begyűjtés, de csak akkor, ha a tulajdonos ezt megigényli. A házhoz menő rendszerben alkalmanként 2 m³ mennyiségű lomhulladéktól válhatnak meg a lakosok. A házhoz menő lomtalanítás bevezetésével a korábbi időszakokban jellemző kellemetlen, szemetes utcakép ugyan megszűnt, de ezzel együtt a lomtalanítás során begyűjtött hulladékmennyiség a többszörösére emelkedett.

Gödöllő Város Önkormányzata és a VERTIKÁL Group Nyrt. 2024. április 13-án **lomtalanítást** szervezett, amelynek során a lakosság – lakcímkártya bemutatását követően – 12 db előzetesen kijelölt gyűjtőpontra adhatta le a lomhulladékát. A lomtalanítás során 61 konténernyi, összesen 130,46 tonna hulladék került elszállításra. A szervezett lomtalanítás mellett, 2024-ben a lakosságnak továbbra is lehetősége volt a házhoz menő lomtalanítás térítésmentes igénybevételére, ingatlanonként kettő alkalommal.

A gyűjtőpontos lomtalanítással párhuzamosan 2024. április 12-13-án az Önkormányzat szervezésében egy meghatározott gyűjtőponton az **elektronikai-és veszélyes hulladékok**, hulladékká vált elemek és akkumulátorok, illetve gumibroncs hulladékok **leadására** is lehetősége volt a gödöllői lakosoknak. A hulladékgyűjtés során az alábbi hulladékfajták leadására volt lehetősége a lakosságnak:

- akkumulátorok, elemek;
- elektromos árammal működő háztartási eszközök;
- gázzal működő háztartási eszközök;
- személygépkocsi gumibroncs (4 db/lakcímkártya);
- kerékpár, motorkerékpár abroncs (4 db/lakcímkártya);
- festékek, lakkok, festékekkel szennyezett rongyok, ecsetek (oldószeres és víz bázisú);
- festékekkel, lakkal, ragasztóval szennyezett edények (max 20 literes edény);
- ragasztók, ragasztóval szennyezett anyagok;
- háztartási vegyszerek, növényvédőszer;
- NEM LEADHATÓ: orvostechnikai eszközök, földfém kábel, ipari alu-kábel, radioaktív berendezések, fénycsőek, toner patron, napelem.

A szervezett hulladékgyűjtés során 52,99 tonna elektronikai hulladék és 18,97 tonna veszélyes hulladék kerül összegyűjtésre.

A 2024. évben a lakosságnál keletkező **textilhulladék leadására** a területi szolgáltató az alábbi helyszíneken biztosított lehetőséget:

- Földhivatal (Ady Endre sétány – Isaszegi út sarka),
- Kormányablak (Kotlán Sándor utca),
- Vizsgabázis (egykori KPM állomás – Haraszi út 2.),
- TESCO Áruház (Thegze Lajos utca 2.).

2.4.1. A közterületi hulladékgyűjtő edényzetek környezetének tisztántartása érdekében tett intézkedések

Visszatérő probléma a városban a hulladékgyűjtő edények nem megfelelő használata. A társasházak konténereibe gyakran tesznek nem kommunális hulladéknak minősülő anyagokat, pl. állati tetemeiket. Ez több okból jelent gondot: egyrészt a lakótelepen élők számára közegészségügyi veszélyt rejt, másrészt a hulladékszállítás és- kezelés díját ők fizetik, míg az így megtelt konténereket nem tudják használni. Emellett szintén probléma, hogy a szelektív hulladékgyűjtő edényekbe nem odavaló hulladékok is kerülnek.

A fenti problémák nem az ott élők tudatlansága, hanem mások felelőtlen magatartása miatt alakul ki. Ennek megakadályozására a szakemberek a lakossággal összefogva keresik a gyakorlati megoldást.

A Képviselő-testület Hulladékgazdálkodási Munkacsoportot hozott létre 2023 szeptemberében a hulladékgyűjtési- és szállítási, valamint az illegális hulladéklerakás problémáinak megoldására. A munkacsoport elindította a zárható kuka mintaprojektet a Szőlő utcában, aminek célja az volt, hogy a lakótelepeken lévő hulladékgyűjtő edényeket csak az ott lakók tudják használni, megszűnjön a kukázás és rendezettebb legyen az edények környezete.

A 2024-es év elején összeült a Hulladékgazdálkodási Munkacsoport, hogy megtárgyalják a város hulladékgazdálkodási rendszerével kapcsolatos fejlesztéseket és változásokat. Az ülésen számos

fontos döntés született a szelektív gyűjtőszigetek új takarítási rendjére, valamint a zárható kuka program folytatására vonatkozóan.

A MOHU-val folytatott korábbi egyeztetések eredményeként a MOHU elismerte Gödöllő Város Önkormányzata és a területi szolgáltató VERTIKÁL Group Nyrt. között kötött közszolgáltatási szerződés érvényességét. Ennek következtében a szelektív gyűjtőszigetek takarítása és rendbetétele a szolgáltató felelőssége. A szolgáltató és az önkormányzat közötti megállapodást követően a legtöbb hulladékgyűjtő sziget rendbe tétele – beleértve a gyűjtőedények cseréjét is – megtörtént. Az új rendszer értelmében a hulladékgyűjtő edényzeteket hetente ürítik és takarítják, amit dokumentálnak is. Erről a VÜSZI és az Önkormányzat is tájékoztatást kap.

A **zárható kuka program III. ütemében** 2024-ben 64 db gyűjtőedény került kihelyezésre a Palotkertben, a Kazinczy körúti és a Szent János utcai lakótelepeken.

A zárható kuka program 2022-ben indult el a Tisztább Gödöllőért program részeként. A program I. ütemében 2022-ben 14 db gyűjtőedény került kihelyezésre a Szőlő utcában, majd 2023-ban, a II. ütem során 25 db gyűjtőedény került ki a Szent János utcában és a Kör utcában. A lakosság mindenhol pozitívan értékelte a beruházást.

A program első három ütemének tapasztalatai alapján pozitív irányú változás figyelhető meg a gyűjtőedények közvetlen környezetében. **A zárható hulladékgyűjtők és a szelektív szigetek kamerás megfigyelés együttes alkalmazása jelentős mértékben hozzájárult a korábban tapasztalt problémák kezeléséhez.** A program 2025-ben is folytatódik.

2024 júniusában lépett hatályba a város **új köztisztasági rendelete**, a 6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelete. A rendelet értelmében, aki a hulladékgyűjtő sziget tisztán tartására és a hulladékgyűjtő szigeten történő hulladék elhelyezésre vonatkozó előírásokat megszegi, a közösségi együttélés alapvető szabályainak betartását mulasztja el, és ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírsággal, illetve természetes személy esetén kétszázezer forintig, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén kétfélmillió forintig terjedő **közigazgatási bírsággal sújtható.**

Amennyiben az elkövető személye a helyszínen, vagy a közigazgatási hatósági eljárás során nem válik ismertté, de az elkövetéshez használt gépjármű forgalmi rendszáma a bizonyítékok alapján beazonosítható, a meghatározott bírságot a gépjármű üzembentartóval szemben lehet kiszabni.

A közterületi gyűjtőedények folyamatos kontrolljának és a kamerás megfigyelésnek köszönhetően, a köztisztasági rendelet nyári hatályba lépését követően megnőtt a bírságolások száma. 2024 októberéig 50 esetben szabtak ki bírságot illegális hulladéklerakás miatt. Ebből 13 esetben cég ellen indult eljárás, az elkövetők 90 %-a nem gödöllői volt.

2.5. Szennyvíz és csatornázottság

2.5.1. Csatornázottság

A Gödöllői Vízrendszer geológiai-talajtani adottságok miatt érzékenynek minősül, így a vízvédelem szempontjából kiemelt jelentősége van a csatornázottság mértékének és állapotának. Gödöllő város belterülete szinte teljeskörű szennyvízgyűjtő csatornahálózattal rendelkezik.

Gödöllő városának csatornázottsági lefedettsége nagyjából teljes, különösen a belterületi részeken, ahol a háztartások túlnyomó többsége már csatlakozott a közcsatornára., mely a korábbi évtized nagyarányú fejlesztéseinek köszönhető.

Az új beépítési területeken folyamatosan dolgoznak a csatornázottság kiépítésén, azonban néhány külterületi és ritkábban lakott részen esetlegesen még előfordulhatnak nem csatornázott háztartások.

Az önkormányzat és a vízművek az európai uniós pályázatok segítségével is igyekeznek előteremteni a szükséges forrásokat a hálózat további bővítésére, felújítására és korszerűsítésére. Ezen fejlesztések egyik fő célja a helyi vízminőség védelme és a szennyvíz biztonságos kezelése, különösen a környező vízgyűjtő területek megóvása érdekében.

2024-ben a Gödöllő, Malomtó utca és környéke szennyvízcsatorna hálózat építésére vonatkozóan vízjogi létesítési engedélyt került kiadásra az Önkormányzat részére.

Ezen felül megtörtént a Gödöllő, Ady Endre sétány GDL-1/A átemelő átalakítása és az elektromos rendszer rekonstrukciója, valamint sor került a Gödöllői Szennyvíztisztító Telep kamerarendszerének cseréjére is.

2.5.2. Szennyvíz kezelés

A szennyvizek döntő többségének összegyűjtése zárt csatornahálózaton történik, majd az összegyűjtött szennyvíz a DMRV Zrt. által üzemeltetett gödöllői szennyvíztisztító telepre kerül. 2024-ben a **közcsatornával begyűjtött szennyvíz mennyisége 2 064 310 m³ volt.**

A tisztított szennyvíz minőségére vonatkozó követelményeket a vízjogi üzemeltetési engedély rögzíti. A tisztított szennyvizet a környezetvédelmi előírásoknak megfelelően vezetik ki a természetbe, biztosítva, hogy a kibocsátott víz ne károsítsa a helyi vízgyűjtő területeket.

Vizsgált Komponens	Határérték	Mért érték	Mértékegység
pH	6,5-9	7,8	-
Nitrátion		53	mg/l
Nitrition		<0,03	mg/l
Összes oldott anyag		740	mg/l
Összes lebegő anyag	50	10	mg/l
Ammónia-ammónium-nitrogén	5	<0,05	N mg/l
BOI ₅ (5 napos biokémiai oxigénigény)	25	<10	mg/l
Fajlagos elektromos vezetőképesség 25 °C-on		1220	µS/cm
SZOE (szerves oldószer extrakt)	5	<2,0	mg/l
KOI _k (dikromátos oxigénfogyasztás)	75	17	O ₂ mg/l
Összes foszfor	5	3,29	P mg/l
Lebegő ásványi anyag		<10	mg/l
Összes oldott ásványi anyag	2000	530	mg/l
Összes szervesetlen nitrogén	20	12,2	N mg/l
Összes nitrogén	25	13,4	N mg/l

3. táblázat: A Gödöllői Szennyvíztisztító Telepet elhagyó tisztított szennyvíz paraméterei 2025-ben vett minta értékei alapján

A fenti táblázatból látható, hogy a mért értékek az előírt határértékek alatt maradnak. Ahol nincs határérték, annál a komponensnél a hatáság nem adott meg előírt mértéket.

Problémát jelent, ha a tisztított szennyvízben magas az összes foszfor és nitrogén szintje, ami környezeti problémákra utalhat, főként a következők miatt:

1. Eutrofizáció veszélye

- A magas foszfor- és nitrogéntartalmú szennyvíz kibocsátása a természetes vizekbe (folyókba, tavakba) eutrofizációt okozhat. Ez a jelenség akkor következik be, amikor a vízben lévő tápanyagok – főként foszfor és nitrogén – túltáplálják az algákat és vízi növényeket.
- Az eutrofizáció eredményeként az algák és vízinövények gyorsan elszaporodnak, majd a lebomlásuk során jelentős mennyiségű oxigént vonnak el a vízből. Ez oxigénhiányhoz vezet, ami károsítja a vízi életet, sőt halpusztuláshoz is vezethet.

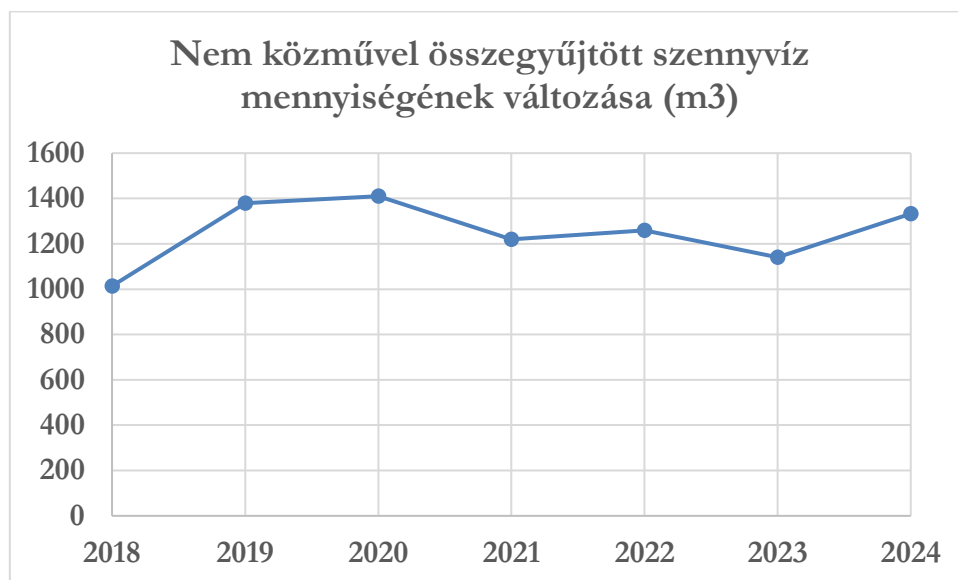
2. Alga- és cianobaktérium-burjánzás

- A foszfor és nitrogén a két fő tápanyag, amely az algák növekedését serkenti. A túlzott mennyiségük a vízben az algák és cianobaktériumok burjánzását eredményezheti. Ezek a baktériumok gyakran mérgezőek lehetnek, és az általuk kibocsátott toxinok veszélyeztethetik a vízi élővilágot és az emberek egészségét is (pl. a halakon vagy ivóvízen keresztül).

A szennyvíz magas lebegőanyag-tartalma rontja a víz minőségét és átlátszóságát, terheli a szennyvíztisztító rendszereket, és káros hatással lehet a vízi élővilágra. Az ilyen szennyvíz megfelelő kezelést igényel, például ülepítést, szűrést és speciális tisztítási technológiákat, hogy csökkentsék a környezetre gyakorolt negatív hatásokat.

Ha a szennyvíz magas dikromátos oxigénfogyasztással bír, az arra utalhat, hogy a szennyvízben sok az olyan szerves anyag, például élelmiszer-maradék, szennyvíziszap, olaj, zsír vagy más szennyezőanyag, amelyek oxidációja oxigént igényel. Ebben az esetben a kezelés során több energiát, vegyszert vagy biológiai lebontást igényel.

A **nem közművel összegyűjtött szennyvizek** (háztartási szennyvíz) begyűjtését 2024-ben is Szepesi Zoltán Tibor egyéni vállalkozó végezte a korábbi évekhez hasonlóan, a szennyvíztisztítóba tengelyen érkező szennyvíz mennyisége **1333 m³** volt. Az adatokból látható, hogy az utolsó években nagyságrendi változás nem történt a tengelyen beszállított szennyvíz mennyiségében.

9. ábra: A nem közművel összegyűjtött szennyvíz mennyiségének változása 2018 és 2024 között

2.5.3. Szennyvíztisztító telep monitoring kútjai

A korszerűsített városi szennyvíztisztító telep üzemeltetéséhez kapcsolódóan 3 db monitoring kút létesült. A monitoring kutak a tisztított szennyvíz bevezetési pontjaihoz igazítva kerültek kialakításra.

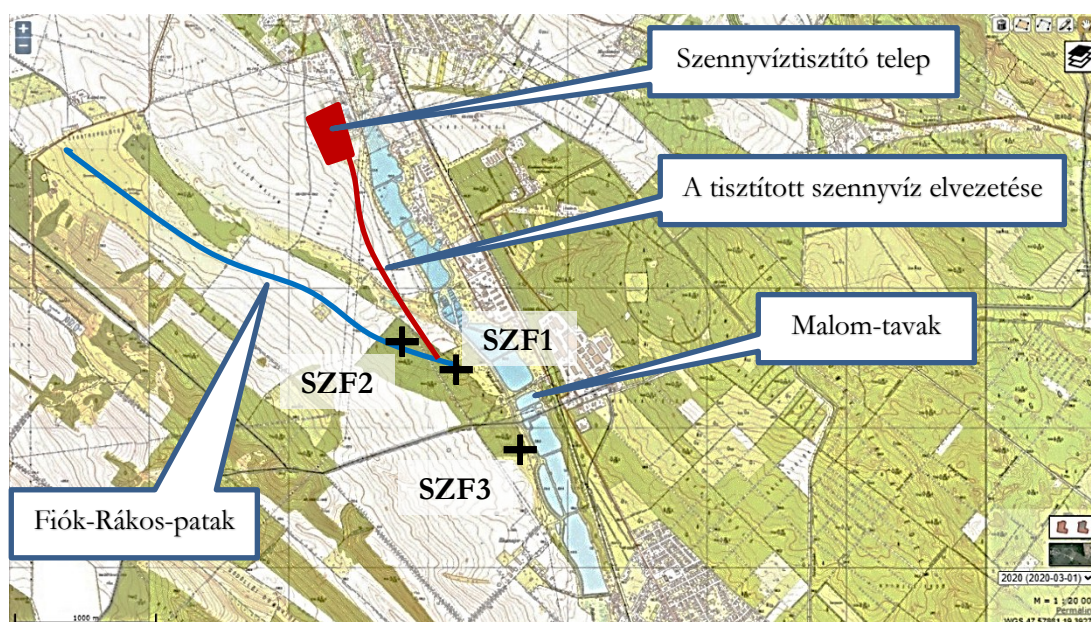
A 3 db figyelő kutat a DMRV Zrt. az FKI-KHO: 7442-11/2015. számú vízjogi üzemeltetési engedély alapján működteti (kiadományozó: Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztálya). Célja, hogy a befogadóba (Fiók-Rákospatakba) bevezetett, és a földtani közegbe elszivárgó szennyvizek talajban történő kimutathatóságát érdemben vizsgálja.

Az **SzF1** jelű kút a tisztított szennyvíz bevezetési pontjától északi irányban ~10 méterre, az **SzF3** jelű kút délkeleti irányban 830 méterre a Rákospatak partján található. Az **SzF2** jelű kút a tisztított szennyvíz bebocsátási pontjától nyugat-északnyugati irányban a Kis-Rákospatak partján helyezkedik el (ld. a 10. ábrán).

A talajvíz ellenőrző vizsgálatokat félévente végeztetik el akkreditált szervezettel. A vizsgálatokról évente monitoring jelentést kell készíteni és benyújtani a vízvédelmi hatóság részére. A vizsgált összetevők: általános vízkémiai paraméterek, TPH (összes alifás szénhidrogén), fémek és félfémek.

A vizsgálati eredmények kiértékelése a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 2.sz. mellékletében meghatározott „B” szennyezettségi határértékekhez viszonyítva történik.

A szennyvíztisztító telep és a monitoring kutak ellenőrzései alapján arra lehet következtetni, hogy a szennyvíztisztító telepnek nincs vagy nem jelentős a talajvizet szennyező hatása. A tisztított szennyvíz bevezetési pontja alatt található SzF3 jelű monitoring kútban kimutatott, határértéket meghaladó ammónium és arzén koncentráció egyéb okokra vezethető vissza: a környékbeli állattartó telepek, a nem megfelelő trágyaelhelyezés, valamint a csatornázottság hiányával összefüggő szennyvízszikkasztás. Ezért ezen kibocsátások mielőbbi megszüntetésére lenne szükség. Az arzéntartalom feltehetőleg természetes eredetű, a talajban lévő arzén mikrobiális tevékenységből fakadó remobilizációjának következménye, melyet a talajba kerülő ammónia által felgyorsított mikrobiális tevékenység fokozhat.

10. ábra: A 3 db monitoring kút és a tisztított szennyvíz elvezetése⁷

Monitoring kút jele	EOV Y (m)	EOV X (m)	Magasság (mBf)
SZF1	674 067	246 841	185,98
SZF2	673 849	246 906	187,50
SZF3	674 603	246 210	181,46

4. táblázat: A szennyvíztisztító telephez tartozó figyelőkutak adatai

2.6. Zaj- és rezgésvédelem

2024. június 1-jén lépett hatályba Gödöllő Város Önkormányzata Képviselő-testületének a közutisításról és a hozzá kapcsolódó intézkedésekről szóló 6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelete, amely korlátozásokat tartalmaz a zajjal járó munkavégzésekre vonatkozóan.

A 6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelet 6. § (7) bekezdése értelmében:

„Magánszemélyek, jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek - a gazdasági és a mezőgazdasági övezetek kivételével - zajjal járó karbantartási, javítási, szerelési munkát, hobbi tevékenységet továbbá ehhez kapcsolódó elektromos és motoros gépek használatát (különösen: fűnyíró, gépi földmunka végzés, betonkeverés, anyagvágás, köszörülés, csiszolás, fűrés, vésés, kelepálás, fűrészgép használata stb.) hétköznapi napokon és szombaton nappal 07:00-20:00 óra, vasárnap és munkaszüneti napokon nappal 10:00-20:00 óra között végezhetnek. Az azonnali hibaellátási, rendkívüli kárellátási és balesetveszély elhárítására irányuló munkavégzés ettől eltérő időpontban is végezhető.”

A 6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelet 9. § (1) bekezdése n) pontja értelmében, aki a zajvédelmi előírásokat nem tartja be ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírsággal, illetve természetes személy esetén kétszázezer forintig, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén kétmillió forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.

A helyi önkormányzati rendeleten túl zaj- és rezgésvédelmi szempontból az országos érvényességű zajvédelmi rendeletek előírásai az irányadók.

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet [a továbbiakban: 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet] 3. melléklete szerinti, közlekedéstől származó, alábbi zajterhelési határértékek betartása szükséges a lakóterületeken (kisvárosias, falusias):

nappal (6-22 óra között) 65 dB,

éjjel (22-6 óra között): 55 dB.

A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. melléklete szerinti, üzemi és szabadidős zajforrások zajterhelési határértékei lakóterületen (kisvárosias, falusias):

nappal (6-22 óra között) 50 dB,

éjjel (22-6 óra között): 40 dB.

⁷ Forrás: <https://mepar.mvh.allamkincstar.gov.hu/#/>

A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 2.§ (4) bekezdése alapján: „a nem közterületen megtartott, a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló rendelet szerinti alkalmi rendezvény esetében e rendelet alkalmazása során:

- a) nappali időszakon a 6:00 és 23:00 közötti időszakot, éjjeli időszakon a 23:00 és 6:00 közötti időszakot kell érteni,
- b) a zajtól védendő valamennyi területen a zajterhelési határérték nappali időszakban 65 dB, éjjeli időszakban 55 dB”

Gödöllő esetében az ipari és gazdasági létesítmények városfejlesztési tervezésnek megfelelően lakó- és pihenőövezetektől viszonylag jól elkülönülnek. Az itt működő cégek viszonylag alacsony zajkibocsátásúak, ezért lakóingatlanok közelében nem jár számottevő zajterheléssel. A hatósághoz ilyen jellegű bejelentések az utóbbi években nem érkeztek.

A 6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelet szerinti zajjal járó munkavégzések kapcsán 2024-ben szankcionálás nem történt.

A Kossuth Lajos utcában működő vendéglátó egységek éjjeli üzemelése kapcsán 2024-ben több zajpanasz is érkezett a lakosság részéről. Az Önkormányzat felhívta az üzemeltetőket a jogszabály szerinti zajkibocsátási határértékek, valamint a nyitvatartási idő betartására.

Jogszabály szerinti zajkibocsátási határérték megállapítására a 2024. évben nem került sor, azonban az Önkormányzat több esetben küldött ki felszólítást a zajkibocsátási határérték megállapítása iránti kérelem benyújtására vonatkozóan.

A város lakóövezeteit érő zajterhelés főként a közlekedésből származik, ott is elsősorban az M3 autópálya, a városon átmenő HÉV és a Budapest-Miskolc vasútvonalából származó forgalom zavarja a környéken élő lakosságot.

2.7. Élővilág

2.7.1. Zöldterületek, zöldfelületek

Gödöllő egyedi adottságokkal rendelkezik, a város 54 %-a zöldfelület, amelynek ápolására és megőrzésére jelentős gondot fordít az Önkormányzat.

„A városfejlesztésnek kiemelt feladata, hogy a meglévő zöldfelületeket megőrizze és továbbfejlessze. Nagyon szép tájképi adottság, amit meg kell őrizni! A várost tulajdonképpen egy erdőgyűrű veszi körül. A településrendezés feladata, hogy ezeket az erdőket úgy óvja a további beépítésektől, hogy ezek megmaradjanak mind tájképi elemi, mind ökológiai elemében. Ugyanakkor folyamatosan fejleszteni kell a zöldfelületek minőségét is. Egyedi adottsága Gödöllőnek a városon áthúzódó parkrendszer; azon dolgozunk, hogy ezek összekapcsolódjanak, átjárhatóak legyenek.

Nagy igény van rá, hogy a város területileg is fejlődjön. Ez azonban nem fenntartható fejlesztési modell. Inkább a belső területek sűrűsödésével fog fejlődni a város. A központban is nagyon sok olyan terület van, ami a korábbi mezőgazdasági művelésből maradt meg. Az lenne a természetes módja a fejlődésnek, ha ezek a területek beépülnének. Az azonban nagyon fontos, hogy megmaradjon az arany középút a város zöldövezeti jellegének megtartása érdekében.”

Gödöllő Város 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó Integrált Településfejlesztési Stratégiája tovább erősíti a városi zöldgyűrű kialakításának szükségességét a kertvárosi életminőség megőrzése érdekében. A Rákos-patakot, mint a települést kereszttülszelő, és értékes zöldfelületeket felfűző ökológiai folyosót, valamint a Gödöllőt csaknem teljesen körülölelő zöldgyűrű fejlesztését kiemelten kezeli a város. Tudatos zöldgyűrű fejlesztéssel a város kiemelkedő adottsága, a nagyarányú erdőszültség a klímakompatibilitás egyik erős pilléréként fejlődik, és a mindennapi, könnyen elérhető rekreációt is szolgálja.

A zöldfelületek karbantartása a VÜSZI Nonprofit Kft. gondozására van bízva. A VÜSZI által 2024. évben végzett munkálatok részletes leírása a 3. fejezetben található.

A város kertészeti szakemberei nagy hangsúlyt fektetnek a faállomány ápolására, fenntartására és folyamatos pótlására. Ez nemcsak a kivágott egyedek pótlását jelenti, hanem új növények telepítését azokon a területeken is, ahol a koros faállománynak nincs elegendő utánpótlása. A cél, Gödöllő zöldterületének megőrzése.

2.7.2. A Rákos-patak revitalizációja

Az elmúlt években elsődleges hangsúly az Alsópark rekonstrukcióján volt. Azonban a hosszabb távú környezetvédelmi stratégia részét képezte a Rákos-patak komplex környezeti fejlesztése. Ez egyrészt a biodiverzitás javítása, másrészt az így létrejövő rekreációs terület szempontjából is igen pozitív terv. Az Önkormányzat 2017-ben a Gödöllő Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (2015-2020) megfelelően vállalkozási szerződést kötött a Hidro-Consulting Kft.-vel a Rákos-patak Gödöllő, alsóparki szakasza mederrendezési terveinek és a hozzá kapcsolódó „városi biodiverzítástanösvény” létrehozásához szükséges tervek elkészítésére. Az engedélyezési tervek elkészültek, a projekt megvalósításához szükséges engedélyek megvannak.

A tervek 2019-ben közelebb kerültek a megvalósuláshoz, hiszen a Pest Megyei Önkormányzat a Rákos-patak völgye Pest megyei szakaszára vonatkozó térségfejlesztési koncepció és stratégiai programban foglalt célok megvalósításának érdekében – az érintett településekkel (Szada, Gödöllő, Isaszeg, Pécel) konzorciumot alkotva – Pest megye Területfejlesztési Koncepciója 2014–2030 és Pest megye Területfejlesztési Programja 2014–2020 megvalósításához nyújtandó célzott pénzügyi támogatás felhasználásának feltételrendszeréről szóló 1517/2016. (IX. 23.) Korm. határozat alapján biztosítandó forrás terhére – Pest Megye Önkormányzata 22/2019. (04.26.) PMÖ határozata

alapján – a pénzügyminiszterhez egyedi támogatási kérelmet nyújtott be. **A 2021-es év végén megszületett a döntés 544 186 537 Ft támogatás megítéléséről.**

A támogatási döntéssel érintett projektelemek célja, hogy a Rákos-patak menti területek revitalizációja minél szélesebb körben megvalósuljon, és hosszabb távon a Rákos-völgy Pest megyei szakasza a Dunakanyarhoz fokozatosan felzárkózó minőségű, ismertségű, rekreációs és turisztikai desztinációvá, ökoturisztikai folyosóvá váljon.

A Gödöllői szakaszon biodiverzitás-tanösvény kialakítása is tervezett. A fejlesztés keretében megújulna, és látogathatóvá válna a város szívében, az Alsópark központi részén kialakult, korábban áthatolhatatlanul beerdősödött terület, amely megtisztítva, átláthatóvá téve, ugyanakkor a kialakult biodiverzitás minél teljesebb megtartásával és bemutatásával kapcsolódna be a meglévő közpark zöldfelületeibe. A részletes tervek megtalálhatóak Gödöllő Integrált Településfejlesztési Stratégiájában (2021-2027): https://www.godollo.hu/wp-content/uploads/2023/06/2_ITS_Godollo.pdf

A Rákos-patak revitalizációjára irányuló fejlesztés részeként 2024 májusában **az Alsóparkban átadásra került a Rákos-patak menti tanösvény I. üteme.** A 250 méteres hosszban kanyargó ösvény mentén négy darab, gyermekeket, családokat vonzó ökológiai témájú állomás készült, változatos berendezési tárgyakkal és egyedi tematikával, az erdei, parki környezethez illeszkedő, természetes kialakítással.

A négy állomáson a gyermekek, családok játékos formában, interaktív módon ismerkedhetnek meg az alábbi tékákkal:

1. Vizes élőhelyek, a Rákos-patak élővilága
2. Titkos világ a kérgek rejtekén, idős fák szerepe az ökoszisztémában
3. Patakparti növényvilág, fafajok
4. Városi parkok madarai

A tanösvény interaktív berendezési tárgyai az erdei környezethez illeszkedő, természetes faanyagból készültek. Az új sétány mentén helyet kaptak új padok, hulladékgyűjtők is, valamint a meglévő fitnesspark is felújításra került.

Az elkészült fejlesztés a „Rákos-patak Gödöllő, alsóparki szakaszának mederrendezése és „városi biodiverzitás tanösvény” létrehozása” nevű tervezett komplex – ökológiai, rekreációs és családbarát – beavatkozás elsőként megvalósított üteme.

3. A városi környezet fenntartható tervezésének és üzemeltetésének értékelése

3.1. A VÜSZI Gödöllői Városüzemeltető és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Kft. által a 2024. évben ellátott feladatok

3.1.1. Zöldterületek fenntartása és üzemeltetése

A VÜSZI Gödöllői Városüzemeltető és Szolgáltató Nonprofit Közhasznú Kft. a zöldterület fenntartási tevékenységének keretén belül a városi parkokat szinten tartotta. A városi közterületek - a közhasznú szerződésben rögzítetteknek megfelelően - gondozottak, tiszták, virágosak voltak. A Kft. parkrészlege a 2024. évben az üzleti tervben és a parkfenntartási szerződésben meghatározott feladatait folyamatosan végezte és teljesítette az alábbi pontokban bemutatott módon.

3.1.1.1. Gyepfenntartás és fűvágás

Az alapfeladat terhére a város belterületein összesen 6 711 708 m² terület kaszálására, fűnyírására került sor, ebből intenzív terület 52 072 m² volt, mely esetében minden alkalommal gyűjtés is történt. A közintézmények közül a GIM ház, valamint a Napközis tábor területének fűnyírási, kaszálási feladatait a VÜSZI Nonprofit Kft. végezte a múlt év során, melynek kapcsán összesen 81 410 m² területen végeztek kaszálást. A parkok, lakótelepek és játszóterek így 4 405 720 m² kaszált felületet tettek ki. Közút menti fűvágás összesen 1 690 329 m²-en történt meg, részben gyűjtve. 2024. év végéig 525 170 m² allergén terület kaszálását végezték el. A fent felsorolt területeken kívül, önkormányzati tulajdonú külterületeken és külterületi utak mentén az elmúlt évben, 549 271 m² felület kaszálását végezték el, mely magában foglalja a repülőtér melletti réteket is.

3.1.1.2. Növényültetés

A városi közterületeken a 2024. évben 3144 db díszcserje és évelő növény került telepítésre. Az első félévben tovább folytatták az Alsóparkban a kerékpárút és a sétány közötti sávban a növénytelepítést, valamint új cserjeágásokat alakítottak ki a Palotakerten, illetve a Szabadság út mentén az Állomás út és a MUZA között, továbbá az új bölcsőde környezetrendezése során telepítettek növényeket. Az első félév során a Szabadság út mentén, illetve a Palotakerti lakótelepen telepítettek nagyobb mennyiségben új fákat. Az Alsóparkban, a meglévő fás területekre telepítettek nagyobb mennyiségben új fákat. Az Alsóparkban, a meglévő fás területekre telepítettek különféle csemetéket a folyamatos utánpótlás biztosítása érdekében. A második félévben is történt fátelepítés több helyszínen, elkezdték a Szent János utcai lakótelepen is a fák pótlását. 2024-ben összesen 320 db fa ültetését végezték el.

Májusban a virágtartók és egynyári virágágások beültetése lezajlott, mely során összesen 16 789 db egynyári növény került kiültetésre. Októberben a virágágásokba a város területén 14 312 db két-nyári növény kiültetésére került sor, valamint 17 954 db virághagyma került elhelyezésre, mely tartalmazza a korábbi évben ültetett, majd felszedett hagymákat is.

3.1.1.3. Növényápolási munkák

NÖVÉNYVÉDELEM

2024-ben 1077 db díszfa permetezése történt meg, fafajtól függően 3-4 alkalommal az év során. A három évvel ezelőtt injektált vadgesztenyefák újbóli injektálását végezték el. Több helyszínen a burkolt felületek herbicides gyomirtása megtörtént, összesen 48 713 m² felületen, két alkalommal. Augusztusban, valamint novemberben a virágágások növényvédelmét is elvégezték.

NÖVÉNYÁPOLÁS

A növényápolási feladatok ellátását a városi közparkokban folyamatosan végzik alvállalkozó bevonásával, valamint saját munkaerővel. A feladatok közül a legjelentősebb mértékben a gyommentesítési feladatok ellátására került sor 126 305 m² felületen, valamint sövénynyírásra 99 522 m² felületen, melyben a városközponton kívül, a lakótelepek, parkok és játszóterek is szerepelnek. Több helyen a faápolási munkák során keletkezett faaprítékkal fedték be a cserjés felületeket, ezzel segítve a talajnedvesség megőrzését.

ÖNTÖZÉS, TÁPANYAG UTÁNPÓTLÁS

Az elmúlt évben az öntözésre, valamint a rendszeres tápoldatozásra összesen 3868 munkaórát fordítottak. Az egynyári virágágakba kihelyezett növények heti gyakorisággal kaptak tápoldatot a folyamatos fejlődés érdekében. Az egynyári és kétnyári virágkiültetés alkalmával az ágyásokba „Osmocote” műtrágya került kijuttatásra.

3.1.1.4. *Köztéri faállomány fenntartása, ápolása, fenntartása*

Folyamatosan végeztek faápolási munkákat Gödöllő területén. A balesetveszélyes, beteg, vagy száraz fák állapotuktól függően gallyazásra, illetve kivágásra kerültek. 2024-ben 2209 db fa kezelése történt meg, közbeszerzésen kiválasztott külső vállalkozók bevonásával. Az év során 522 db fát kellett kivágni, azok rossz állapota miatt. A többi esetben „szárazolás”, ifjító metszés, fagyöngy-mentesítés és gallyazás történt. Az alvállalkozók a szerződésben rögzített feladatokat emelőkosaras autóval és alpintechnika alkalmazásával végezték el.

2024-ben is folytatódott összességében a szokatlanul száraz, átlagosnál jóval melegebb időjárás, így további tekintélyes mennyiségben száradtak ki fák városszerte, különösen az Erzsébet-park területén, ennek következményeként történt meg a fent jelzett darabszámú fák kivágása.

3.1.1.5. *Köztéri eszközök és játszótéri berendezések karbantartása*

A 2024. évben is nagy hangsúlyt fektettek a játszótéri eszközök technikai állapotának ellenőrzésére, karbantartására, a rend és tisztaság visszaállítására. A közterületi játszótérek a homok ütőcsillapító felületek feltöltését, valamint azok kitakarítását elvégezték, több helyen a homokozó keretek cseréjével. A Juhar utcai játszótéren, a rossz állapotú gumi ütőcsillapító felületet faaprítékkal váltották ki. Kiemelten foglalkoztak a játszótérek, parkok utcabútorainak felújításával, festésével. Több pad került felújításra a Szabadság téren. Megtörtént a játszótérek külsős szerkezet általi ellenőrzése.

A város területein levő utcabútorok, eszközök karbantartását, megrongálódott eszközök javítását folyamatosan végezték.

Heti rendszerességgel végezték a szökőkutak szükséges karbantartási munkáit alvállalkozó bevonásával.

3.1.1.6. *Köztéri berendezések és játszótéri eszközök kiépítése*

2024. évre a társaság eredeti tervében nem tervezett ilyen feladatot, mivel új eszközök – játszótéri eszközök és egyéb közterületi térbútorok többnyire az önkormányzattal kötött külön szerződés alapján kerülnek kihelyezésre.

3.1.2. **Ebrendészeti tevékenység**

Az ebrendészeti tevékenységet 4 fő saját alkalmazott látta el, biztosítva a közterületi befogást és telepi állatgondozást. Az állati tetemek begyűjtését alvállalkozó bevonásával látták el. Az összesen 33 db kennel és kifutóval ellátott gyepmesteri telep üzemeltetésével kapcsolatosan pontos adatokat a napi szinten vezetett Napló tartalmazza.

Az önkormányzati rendelet alapján nettó 14 500 eFt költségvetési kerete mellett nettó 650 eFt bevétel képződött a közterületi ebrendészeti tevékenységből, mely még kiegészült a természetbeni adományok mellett 1 015 eFt pénzbeli adomány bevétellel. Ezt a 2024-ben elindított, Gödöllőn található, néhány MOHU visszaváltó automatában visszaváltott palackokból befolyó összeg tette lehetővé, felajánlás útján.

Ennek ellenére minden igyekezet mellett a telep működése az elmúlt évekhez viszonyítva mérséklődött, de még mindig jelentős veszteség mellett volt biztosítható.

3.1.3. Közterületek fenntartása és üzemeltetése

3.1.3.1. Közterületek takarítása

A szerződésben meghatározott helyeken és gyakorisággal végezték 2024. évben a közterületek takarítását. Az intenzív területeken napi takarítást végeztek, míg a lakótelepek, játszóterek, parkok esetében a „repülő” szemét szedése heti, kétheti gyakorisággal történt. Közterületről 1280 m³ lakossági szilárd hulladékot szállítottak el, melyből több, mint 480 m³ illegálisan lerakott hulladék volt.

A közterületek rágszálómentesítését, valamint a kihelyezett etető ládák ellenőrzését folyamatosan végezték, szerencsére 2024-ben nagyon kevés lakossági bejelentést kaptak rágszálók észlelésével kapcsolatban.

3.1.3.2. Zárt csapadékvíz elvezető rendszer üzemeltetése és fenntartása

A keretösszeg a zárt csapadékvíz-csatorna átvizsgálását, szükség szerinti gépi tisztítását, a csatorna nyomvonalán található tisztítóaknak, víznyelőaknak ellenőrzését, javítását, az aknafedlapok és víznyelőfedőlapok, rácsos átereszek javítását, esetleges cseréjét és takarítását tartalmazza.

A víznyelők és rácsos átereszek kézi takarítását, esős időben a vízelvezető rendszer ellenőrzését, torlódások, dugulások megszüntetését, zárt csapadékvíz-elvezető rendszert érintő viharok elhárítását végezték el. A dugulások megelőzése miatt magasnyomású csatornatisztítást végeztek. 2024. évben elvégzett javítási munkák: Antalhegyi utcában rácsos áteresz és víznyelő javítás, Damjanich utcában, Szent Imre utcában, Röges utcában, Paál L. közben, Batsányi J. utcában, Jászóvár utcában és Lovarda utcában víznyelő javítás. Csapadékvíz elvezető rendszer javítását végezték el a Munkácsy M. utcában, Turul utcában és Dárda utcában.

3.1.3.3. Nyílt árkos csapadékvíz elvezető rendszer üzemeltetése és fenntartása

A csapadékvíz elvezetés a domborzati adottságok miatt különösen nagy gondot jelent és rendszeres karbantartást igényel. Az utak mentén levő burkolt árkok, átereszek takarítását ütemezetten végezték.

Továbbra is kiemelt feladat a régi földárkok takarítása, profilozása, a régi átereszek tisztítása.

A feladat keretében a burkolt árkok, földárkok takarítása, ülepítő, szikkasztó aknak takarítása történt meg, mely főleg hordalék és szerves hulladék eltávolításából állt.

A Klapka Gy. úton, a Nagyvárad utcában, a Kölcsey F. utcában, Batthyány L. utcában, a Grassalkovich A. utcában, a Fácán soron és a Mohács utcában burkolt árok javítás történt.

3.1.3.4. Téli útüzemeltetés

Gödöllő város közterületén 849 000 m²-en – helyi közutakon, az ingatlanokhoz nem csatlakozó burkolt járdákon, továbbá Gödöllő Város Önkormányzatának tulajdonát képző ingatlanok előtti területen – történik a téli csúszásmentesítés, a hó eltakarítása. A társaság fokozott figyelmet fordít a hajnali útellenőrzésekre, a páralecsapódások miatt szükséges csúszásmentesítésekre, szem előtt tartva a tömegközlekedési útvonalak mindenkorai járhatóságának biztosítását.

A társaság a feladatot folyamatosan, 24 órás készenléti ügyeletet biztosítva végezte 2024. január 1-től március 14-ig, illetve 2024. december 1-től 2024. december 31-ig. Az ügyelet novemberi kezdete előtt már novemberben szükség volt kézi és gépi síkosság mentesítésre. A csúszásmentesítés

részben környezetkímélő anyagok felhasználásával történt. Felhasznált szóróanyagok mennyisége 2024. évben: CaCl_2 granulátumból 21,9 t, zeolit és 0/4 zúzottkő 2,3 t, útszóró só 182,4 t.

3.1.3.5. Élővizek tisztántartása és környékének kaszálása

A város területén lévő burkolt felületek megnövekedésével a lecsökkent „összegyülekezési” idő miatt a hirtelen lezúduló csapadék koncentrált elvezetése fontos feladat és ez csak a patakmedrek folyamatos kotrásával, a partfalak kaszálásával - mederben kinőtt fák, bokrok, cserjék irtásával - és mederburkolat javításával, karbantartásával érhető el. A kaszálási és növényzet eltávolítása alvállalkozó bevonásával június és október hónapban megtörtént.

A Rákospatak Felsőmajori mellékága utáni szakaszán a hordalék eltávolítási munkák elkészültek. Az Úrréti-tavon az évi háromszori vízvizsgálatot elvégezték.

3.1.3.6. Aszfaltburkolatú utak tisztántartása

Az aszfalt utak minőségének megőrzése érdekében fontos feladat a preventív védekezés, a szegélyek melletti sárfelszedés és a vízelvezetés biztosítása.

Az év folyamán rendszeresen végezték az aszfaltburkolatú utak takarítását. A csapadék által a burkolatra került nagyobb mennyiségű hordalék eltakarítása is feladatot adott a társaságnak.

3.1.3.7. Aszfaltburkolatú utak padkáinak fenntartása, megóvása

Az árkokból kikerülő föld, hordalék folyamatosan emeli a padkákat, ugyanakkor a nagy intenzitású csapadék kimosódásokat okoz. A hordalék elszállítása és a padkák eredeti szintre történő helyreállítása ütemezetten történik.

Aszfaltutak padkáinak feltöltését, nyesését többek között a következő helyszíneken végezték el: Horgásztó u., Toldi M. u., Táncsics M. u., Babati út, Kiss J. u., Peres u., Semmelweis I. u., Illés köz, Ady E. sétány, Kőrösi Csoma S. u., Kerengő u., Gerle u., Pattantyús Á. u., Ipari Park, Peres u.

Szegélykő és padka javítását a Thököly I. utcában végezték el. Több helyszínen végeztek úrszelvény biztosítása miatti gallyazási, padkarendezési munkát.

3.1.3.8. Forgalomtechnikai és közlekedésbiztonsági eszközök üzemeltetése és fenntartása

Az év folyamán elvégezték több tábla helyreállítását, pótlását. Az elmúlt időszakban is rendszeresek voltak a KRESZ táblák, forgalmi eszközök megrongálásai, kidöntései és eltávolításai. Elvégezték a megrongált táblák és oszlopok cseréjét.

Közútkezelői intézkedések alapján új táblák kerültek kihelyezésre többek között a Kazinczy körúton, a Vasvári pál utcában, a Premontreai utcában, a Tessedik Sámuel úton és a Rét utcában. Forgalomtechnikai tükrök kerültek kihelyezésre a Fürdő utca és Kőrösi Csoma S. utca kereszteződésében a „Vásártér” felől érkezők láthatóságának biztosítása érdekében, a Fürdő utcában a Villanytelep utcával szemben, valamint a Fenyvesi nagyútra. Tervezetten kicseréltek több kifakult „Elsőbbségadás kötelező” és „Állj, elsőbbségadás kötelező” táblát.

Burkolati jelek felújító festése elkészült. Elvégezték a gyalogosok védelmét szolgáló forgalomtechnikai eszközök, korlátok, parkolást gátló „pollerek” kihelyezését, javítását (Szilhat u., Szőlő u., Állomás u., Petőfi S. u., Szilhat u. – Bajcsy-Zsilinszky u., Babati u., Erzsébet királyné körút, Testvérvárosok útja, Török I. u., Munkácsy M. u., Szabadság tér)

A Hunyadi út – Mátyás király utca csomópontjában kiépített jelzőlámpa üzemeltetését, évi kétszeri karbantartását, valamint a felmerült hiba javítását elvégeztették.

3.1.4. Egyéb munkálatok a városi környezet érdekében

A társaság elvégezte az ünnepek és egyéb programok előkészületeihez, utómunkálataihoz kapcsolódó feladatokat, valamint a szükséges segítséget biztosította az alábbi események kapcsán:

- Főtéri karácsonyfa bontása
- Március 15. nemzeti ünnep
- Tavaszi hadjárat, április 7-i lovas felvonulás
- Majális
- Gyermeknap
- Rómer Flóris utcai családi nap
- Kutyakiállítás - Alsópark
- Trianoni megemlékezés
- Nagybaldogasszony Búcsú
- Államalapítás ünnepe
- Családi nap – Gébics utca játszótér
- Yorkshire terrier találkozó
- Kisbaldogasszony búcsú
- Belvárosi napok
- Családi nap – Kazinczy körút
- Szent Mihály napi ünnep
- VI. városi egészség és szűrőnap
- Nemzeti ünnep – október 23.
- Fenyőfa állítás
- Adventi napok

3.2. Energiahatékonyság

2024-ben is több alkalommal ülésezett az Energiagazdálkodási Munkacsoport, amelyek során a részt vevők áttekintették a városi intézmények energiafogyasztását és a hatékonyság működéshez szükséges teendőket. Az év eleji ülésen megállapították, hogy jól működnek az energiahatékonysági beruházások, azonban ezek sok esetben kihívást is jelentenek az intézmények számára, „újra kell tanulni” például a hőmérséklet szabályozást is.

Az októberi munkacsoport ülésen elhangzott, hogy a továbbra is a város stratégiai céljai közt szerepel az energiahatékonyság javítása.

A 2024. évben 6 napelemes rendszer került átadásra, az alábbi intézményeknél:

Hely	Napelemek területe (m ²)	Beruházás költsége (bruttó)	Finanszírozás	Megtérülés ideje (év)
Kisbalázs Bölcsőde	43	4 667 169 Ft	Pályázat: 50% Önkormányzat: 50%	5,5
Gödöllői Palotakert Bölcsőde	156,22	10 593 896 Ft	Önkormányzati 100%	4,5
Zöld Tagóvoda	106,04	7 873 987 Ft	Önkormányzati 100%	2,7

Hely	Napelemek területe (m ²)	Beruházás költsége (bruttó)	Finanszírozás	Megtérülés ideje (év)
Gödöllői Városi Könyvtár	314,39	15 980 326 Ft	Önkormányzati 100%	1,9
Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) Fiume u.	35,35	3 375 152 Ft	Önkormányzati 100%	12,4
VÜSZI irodaépület	333,9199	16 986 400 Ft	Önkormányzati 100%	1,8

5. táblázat: A 2024-ben átadott napelemes rendszerek

Ezen felül több intézményben is elvégezték a világítás korszerűsítését. 2024-ben összesen 2 530 db LED fényforrás lett beépítve az alábbi intézményekben:

- Gödöllői Palotakert Bölcsőde (Gödöllő, Palota-kert 17.)
- Fenyőliget Tagóvoda (Gödöllő, Táncsics Mihály út 1.)
- Mesék Háza Tagóvoda 2 épülete (Gödöllő, Szent János u. 8. és 10.) – a 2. épületben korábban megtörtént, az 1. és 3. épületben 2024-ben történt meg a világítás korszerűsítése
- Mosolygó Tagóvoda (Gödöllő, Kazinczy krt. 32.)
- Zöld Tagóvoda (Gödöllő, Batthyány Lajos u. 34-36.)
- Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény (Gödöllő, Ady Endre sétány 56., Fiume utca 9., Blaháné utca 45.)
- Gödöllői Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Központ 3 épülete (Gödöllő, Tessedik Sámuel u. 4.) a 3. és 5. épületben korábban megtörtént, az 1-2. és 4. épületben 2024-ben történt meg a világítás korszerűsítése
- Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ (Gödöllő, Dózsa György út 8.)
- Királyi Váró (Gödöllő, Állomás tér 1.)
- Civil Ház (Gödöllő, Szabadság út 23.)
- Erkel Iskola tornaterem (Gödöllő, Szabadság tér 18.)

3.3. Rendezvények, civil szervezetek tevékenysége

Városunk rendezettségéért, a szép környezetért nemcsak a VÜSZI munkatársai tesznek meg mindent, hanem a város lakosai is.

Nagy sikerrel folytatódott a **Pedibusz program**, ami segítséget jelent a szülőknek abban, hogy a gyerekek nélkülük, mégis kísérettel jussanak el az iskolába. A gyerekek több időt töltenek levegőn és mozgással, ráadásul, az iskolába jutás nem növeli a város gépkocsi forgalmát. Emellett a pedibuszos gyerekek a felnőtt kísérettel a gyakorlatban sajátíthatják el az alapvető közlekedési szabályokat. A szervezők ajándékkal ösztönzték a gyerekeket és a szülőket, hogy kapcsolódjanak be a programba. A Pedibusszal iskolába érkező gyerekek matricát kapnak kísérőiktől, az összegyűjtött matricákat pedig ajándékokra válthatják be.

Nem csak itthon, már külföldön is felfigyeltek a gödöllői Pedibusz programra. A Városmarketing díjjal kitüntetett projektről a Deutsche Welle is beszámolt, hogy Gödöllőn a gyerekek reggelente gyalog járnak iskolába.

2024-ben a korábbi 3 járat helyett már 5 Pedibusz járat segítette a gyerekek iskolába jutását. A 2024-es búcsújáraton a Pedibuszos gyerekek a polgármesteri elismerő oklevél mellett a Gödöllői Arbo-parkba szóló családi belépőjegyet kaptak ajándékba.

2024. szeptember 24-én valósult meg a Magyar Kerékpárosklub szervezésében a **„Bringás reggeli”**, melynek célja a mindennapi kerékpározás népszerűsítése volt.

2024-ben is több alkalommal vállalkoztak önkéntesek a város közterületeinek és zöldterületeinek megtisztítására, hulladékmentesítésére.

2024. március 22-én a Víz világnapja alkalmából Gödöllői Waldorf Általános Iskola diákjai, a szülők és a tanárok a Rákos-patak belvárosi szakaszán tisztították meg a patakot és partját a hulladéktól. Az összegyűjtött hulladékok elszállításában a VÜSZI nyújtott segítséget.

4. Gödöllő klímavédelmi stratégiája

2019-ben elkészült Gödöllő Város Klímavédelmi Stratégiája, melynek elfogadott változata 2020-ban vált a lakosság körében ismertté. A dokumentáció alapján Gödöllőn a legtöbb üvegházhatású gáz kibocsátást az energiafogyasztás okozza, ezt követi a közlekedés és az ipar.

A KEHOP-1.2.1 – Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás - pályázati konstrukció által elnyert támogatás részeként valósult meg az Euro Ökoland Alapítvány klímavédelmi szakértője által készített Gödöllő Város Klímastratégiája, mely a 2019. decemberi képviselő testületi ülésen került elfogadásra és 2020-ban kezdődött el a stratégia megvalósítása, később pedig az erőforrások meglétéhez mérten folytatódott.

Helyi szintű klímavédelmi stratégiával már több hazai nagyobb város és település is rendelkezik. Magyarország globális és európai léptékben is különösen sérülékeny területnek számít az éghajlatváltozás várható hatásait tekintve, ugyanakkor a klímaváltozás hatásaival szembeni sérülékenységek jellege viszonylag nagy területi különbségeket mutat az országon belül. Hazánkban tíz kiemelt problémakörben találkozunk a klímaváltozás hatásaival, ezek a következők: árvíz általi veszélyeztetettség, belvíz általi veszélyeztetettség, villámárvizek (hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadék), aszály, ivóvízbázisok veszélyeztetettsége, természeti értékek veszélyeztetettsége, erdőtüzek, turizmus veszélyeztetettsége, hóhullámok, építmények viharkitettsége. Ezen problémakörök érintettsége, illetve jellegzetességei kerültek kifejtésre a városi klímatanulmányban. Sokaknak a klímaváltozás leginkább nyáron jut eszébe, az akkor tapasztalt rendkívüli hőséget érzik túlzónak és egyre erősebbnek évről évre. A nyaranta érkező hóhullámok kimutathatóan megemelik a többethalálozás arányát – elsősorban az idősek és keringési betegséggel rendelkezők, valamint a kisgyermekek számára kockázatos ez az időszak. Addig, amíg jelenlegi éves szinten 18-20 hőségnap várható a nyári időszakban, addig ez az előrejelzések szerint 2023-2050 között 48 hőségnapra fog emelkedni ez a szám. Önmagában ez az adat is aggodalomra ad okot.

Ma már tudományos egyetértés van abban a tekintetben, hogy a klímaváltozás elsődleges oka az emberi tevékenységből származó üvegházgáz kibocsátás megnövekedett mennyisége. Az éghajlatváltozás várható negatív hatásainak csökkentésére kétféle válasz együttes alkalmazását igényli: az üvegházhatású kibocsátások csökkentését, és az elkerülhetetlen éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodást. Míg a klímaváltozás mérséklése globális összefogással érhető el, addig a kedvezőtlen hatásokra való felkészülés – a hatások jellegének és mértékének nagymértékű területi differenciáltsága miatt – területi szinten valósítható meg a leghatékonyabban.

Az elkészült klímastratégia legfontosabb megállapításai:

A Gödöllő-dombság természeti és táji értékekben gazdag terület, ugyanakkor a fővárosi agglomerációnak köszönhetően egyre intenzívebb terhelés alatt áll. Amire nagyon oda kell figyelni a

jövőben, az a sérülékeny vízbázis. A felszint borító talajok rossz vízháztartása miatt a vízbázisok érzékenyek a lehulló csapadékok mennyiségére a térségben. A város helyzetéből adódóan (dombvidéki terület, vízvásztó környezete, koncentrált beépítettség) vízkár-elhárítási szempontból a szélsőséges időjárási eseményeknek (rendkívül intenzív csapadékoknak) van fokozott jelentősége.

Az előrejelzések szerint a gödöllői kistérséget a Nemzeti Alkalmazkodási és Térinformatikai Rendszer (NATÉR – klímamodelleken alapuló térinformatikai hazai rendszer) szerint elsősorban a hóhullámok, villámárvizek, csapadékeloszlás kiszámíthatatlansága, invazív fajok megjelenése fogja leginkább érinteni. A modell a hóhullámok témakörében kistérségi szintre vonatkozóan tartalmaz adatokat, így a sérülékenység-vizsgálat esetében is ezekre kapható információ. A rendszer vizsgálja a várható többlethalálozást hóhullámos időszakok alatt, a 2023-2050 közötti időszakra a Gödöllői-kistérségre 154%-os többlethalálozás növekedést jelez. Az előrejelzések egyrészt aggasztóak, másrészt elgondolkodtatók, de az mindenképpen kijelenthető, hogy hatékony és előremutató települési szintű összefogást igényel a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás.

A város helyzetéből adódóan (dombvidéki terület, vízvásztó környezete, koncentrált beépítettség) vízkár-elhárítási szempontból a szélsőséges időjárási eseményeknek (rendkívül intenzív csapadékoknak) van fokozott jelentősége. A földrajzi és domborzati adottságokból adódóan Gödöllőn a villámárvizek kártétele ellen kell felkészülni. Rendkívüli időjárási körülmények között a patak vízhozama meghaladhatja a kiépítési vízhozamot, ekkor a patak kilépve medréből előntheti az alacsonyabban fekvő területeket. A legmélyebben fekvő területek az egyszerre lezúduló hatalmas mennyiségű esővizet nehezen tudják felszívni, itt a talajvíz is jelentős mértékben megemelkedhet. Az utóbbi évtizedek során a díszburkolatok és szilárd felületek aránya megnőtt a városban – magántulajdonú területeken a felület növekedését nem követte az ingatlanon belüli csapadékvíz elhelyezés megoldása, ezért a csapadékvíz több esetben is a közterületi rendszert terheli. Hatékonyabb szabályozással ezt ellensúlyozni lehet.

A város területére úgynevezett üvegházgáz leltár is készült -, kiszámításra került a kibocsátott üvegházhatású gázok mennyisége is. A város teljes üvegházgáz kibocsátása évente 167 139,39 ezer tonna, amely Magyarország összes kibocsátásának 0,35%-a. A város mérete szempontjából ez átlagos kibocsátásnak felel meg. Gödöllőn a legtöbb üvegházhatású gáz kibocsátást az energiafogyasztás okozza, ezt követi a közlekedés és az ipar.

A tanulmány nevesít közép- és hosszú-távú célokat a kibocsátott üvegházhatású gázok csökkentésére, ennek elérése pedig intézkedéseket jelöl meg települési szinten. Egy település gazdaságának szerkezete, továbbá a lakosság társadalmi-gazdasági helyzete jelentősen befolyásolja mind az üvegházhatású gázok kibocsátásának mértékét, mint pedig az alkalmazkodási lehetőségeket a klímaváltozás jelenlegi és várható hatásaihoz. Pozitív, hogy Gödöllő városa az országos átlagnál kedvezőbb gazdasági mutatókkal rendelkezik. A jobb gazdasági jellemzők átlagon felüli alkalmazkodási képzet vetítenek előre a klímaváltozáshoz. Szintén pozitív jellemző, hogy Gödöllő kivételes adottságainak köszönhetően közigazgatási területének közel fele erdőterület. Már több olyan beruházás is történt a városban, melyek közvetve a kibocsátott üvegházhatású gázok csökkentését fogják eredményezni, ide sorolandók az energiahatékonysági (fűtési korszerűsítések, napelem, napkollektor), illetve a kerékpárút fejlesztések is, közösségi közlekedéshez kapcsolódó beruházások. A város honlapján elérhető volt egy klímaváltozással kapcsolatos kérdőív, melyben az itt élők fejthették ki véleményüket/észrevételeiket a témában. A beérkezett válaszadók több mint 90%-a hallott már a klímaváltozásról, és elismerik, hogy már jelenleg is hatással van az életükre. 97%-uk szerint szükséges az önkormányzatnak helyi szinten is lépéseket tennie a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodáshoz. Erre jó kiinduló alap az elkészült klímastratégia, mely a város honlapjáról letölthető (http://www.godollo.hu/wp-content/uploads/2020/06/Godollo_klimastrategia_javitott.pdf).

5. Havária-események

Környezeti havária eseményről nincs tudomásunk 2024-ben.

6. Gödöllő Város környezetvédelmi programja és környezeti politikája

Gödöllő Város első környezetvédelmi programját, mely 2015-2020 között volt érvényes, a képviselőtestület a 2015. október 15.-i ülésén a 194/2015. (X.15.) sz. önkormányzati határozatával elfogadta, és a program alapján az alábbi általános célkitűzéseket támogatta:

- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása, folyamatos fejlesztése.
- A természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.
- Takarékosság az erőforrásokkal, a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése.

A fenti célkitűzések elérése érdekében történtek az előző fejezetekben ismertetett, a város környezeti állapotát javító tevékenységek, az Önkormányzat, a VÜSZI Nonprofit Kft., a közszolgáltatók, a civil szervezetek és a lakosság által.

A város környezetvédelmi programja a 2015-2020 közötti időszakra volt érvényes, ezért a 2020-as évben új környezetvédelmi programot kellett kidolgozni, melynek kidolgozását szintén a WENFIS Mérnök Iroda Kft. végezte el.

A Program 2021-2026 közötti időszakban meghatározott környezetvédelmi szempontú stratégia céljai, beavatkozási területei a felmért környezeti problémák és értékek ismeretében kerültek meghatározásra.

Az akcióprogramok elsődleges célja az, hogy az önkormányzat környezetpolitikájával segítse elő a környezettudatos fejlődést, lépjen fel a társadalmi és környezeti értékek rombolása ellen és hatékonyan közreműködjön a környezeti szemléletformálásban rövid és hosszútávon egyaránt.

A programpontok kidolgozásakor arra törekedtünk, hogy a környezetvédelemmel kapcsolatos teljes tématerületet lefedve fogalmazzunk meg ajánlásokat, stratégiai célokat, melyek az alábbi szakterületeket foglalja magában:

- levegőtisztaság-védelem
- zaj-és rezgésvédelem
- vízvédelem
- ivó- szenny- és csapadékvíz gazdálkodás
- természet-és tájvédelem
- épített környezet védelme
- zöldterület-gazdálkodás
- hulladékgazdálkodás
- energiagazdálkodás
- környezetbiztonság
- környezeti nevelés

A fenti célkitűzések megvalósítása szakaszosan és folyamatosan történik a rendelkezésre álló humán és pénzügyi erőforrások függvényében.

A vízvédelem területén ennek egyik példája volt 2024-ben a TOP_PLUSZ-1.2.1-21-PT1-2022-00009 azonosító számú „Gödöllő kék-infrastruktúrájának fejlesztése” elnevezésű pályázati projekt kivitelezése, melynek keretében Gödöllő Város kék-infrastruktúrájának fejlesztéseként a Blaháné út csapadékvízvezetése, valamint a Hegy utcai buszfordulóban zárt szikkasztó tározók kerültek kiépítésre. A fejlesztés révén a Rákos-patak vízgyűjtőjén képződő csapadékvíz lefolyása lassítható, egy része a talajba szivárogtatható, ezzel is csökkentve a patakon az árvízi hullám csúcsát és védve a pár km-el lentebb lévő városközpontot.

Az energiagazdálkodás területén is további fejlesztések történtek, **2024-ben több városi intézményben** is elvégezték a világítás korszerűsítését, amely során összesen **2 530 db LED fényforrás került beépítésre.**

A 2023-as évhez hasonlóan **2024-ben ismét lehetőség volt e-roller bérlésére a városban.** Az e-roller bérlési lehetőség illeszkedik a kerékpáros fejlesztésekhez, és a pedibuszhoz hasonlóan további, alternatívát kínál a gépkocsival történő közlekedés helyett mind az itt élők, mind a turisták számára. 2024-ben 300 roller állt forgalomba április 1-től. Emellett pedig 2024-ben a korábbi 3 járat helyett már 5 Pedibusz járat segítette a gyerekek gyalogos iskolába jutását.

2024-ben tovább folytatódott a **városi intézmények napelemes rendszereinek fejlesztése.** A fejlesztések többnyire önkormányzati forrásból, egy esetben részben pályázati forrásból valósultak meg. Valamennyi beruházás esetében nagy hangsúlyt kapott a rezsi költségek csökkentése és a környezettudatosság. Az alábbi 6 intézménynél valósult meg a napelemes rendszerek fejlesztése:

Hely	Napelemek területe (m ²)	Beruházás költsége (bruttó)	Finanszírozás	Megtérülés ideje (év)
Kisbalázs Bölcsőde	43	4 667 169 Ft	Pályázat: 50% Önkormányzat: 50%	5,5
Gödöllői Palotakert Bölcsőde	156,22	10 593 896 Ft	Önkormányzati 100%	4,5
Zöld Tagóvoda	106,04	7 873 987 Ft	Önkormányzati 100%	2,7
Gödöllői Városi Könyvtár	314,39	15 980 326 Ft	Önkormányzati 100%	1,9
Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) Fiume u.	35,35	3 375 152 Ft	Önkormányzati 100%	12,4
VÜSZI irodaépület	333,9199	16 986 400 Ft	Önkormányzati 100%	1,8

6. táblázat: A 2024-ben átadott napelemes rendszerek

A fenti adatokból látható, hogy a napelemmel történő energetikai fejlesztések nemcsak a fenntarthatóságot erősítik, hanem belátható időn belül gazdaságilag is megtérülnek.

7. Összefoglalás

A Gödöllő illetékességi területét érintő, 2024. évi környezetvédelmi vonatkozású eseményeket, adatokat az alábbiakban foglaljuk össze:

- A KEHOP-2.1.11-21-2022-00005 azonosító számú, illetve a KEHOP_PLUSZ-2.1.30-23-2024-00002 azonosító számú, **„DMRV Zrt kapacitásbővítő fejlesztések” elnevezésű projektek keretében 2024-ben megkezdődött a Gödöllő Keleti vízbázis rehabilitációja.** 2024-ben a létesítmények jelentős része megépült, a Keleti Vízbázis kútjainak gépészeti korszerűsítése mellett, a vízkezelő rendszert magába foglaló új vízkezelő épület, egy tisztavíz tároló medence, szivattyúgépház és mintegy 220 fm vízvezeték létesítése is megtörtént. **A beruházás eredményeként Gödöllő település számára mintegy napi 2 500 m³ plusz ivóvíz víziközműrendszerbe táplálása lesz megvalósítható a jövőben.**
- 2024-ben több, a vízbázishoz kapcsolódó, illetve a városi ivóvízhálózat fejlesztését érintő beruházás történt a DMRV Zrt. koordinációjában. Ezek a fejlesztések az alábbiak voltak:
 - Gödöllő, D1-D4 kutak között vezeték rekonstrukció,
 - Gödöllő Déli gépház irányítástechnikai felújítása,
 - Gödöllő Déli vízbázis irányítástechnikai felújítása,
 - Gödöllő, Keleti vízbázis kutak bekötő- és gyűjtővezetékének kiváltása,
 - Gödöllő, Ady Endre sétány – Déli gh között vezeték csere,
 - Gödöllő, Honvéd út vízvezeték átvezetés cseréje.
- A vízbázishoz tartozó termelő- és figyelőkutak mintavétele a tavalyi évben is a vízjogi engedélyekben foglaltak szerint megtörtént. A vizsgálati eredmények azt mutatják, hogy a fogyasztók felé szolgáltatott ivóvíz minősége megfelel *az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről* szóló 5/2023. (I. 12.) Korm. rendeletben meghatározott előírásoknak, határértékeknek.
- **Az Úrréti-tó vízminőségét három alkalommal vizsgálták a 2024. évben is.** Mivel állandó felszíni vízfolyás nem táplálja a tavat, így a tó vizének minősége jelentős mértékben függ a csapadék mennyiségétől és eloszlásától, aszályos időszakban kedvezőtlenebb a víz minősége, a tó kitettsége magas a környezeti változásokra. Összességében elmondható, hogy a tó kitettsége magas a környezeti változásokra. **A 2024-es évben a tó állapota erősen ingadozott, a nyári-őszi időszakban azonban az előző évhez képest romlott a tó vízminősége.** A legnagyobb halélettani problémát a nyári algavirágzás, az őszi mintavételezés során mért magas nitrit-ion koncentráció kiugrása és a tartósan magas szervesanyagterhelés okozta. Annak érdekében, hogy a tó eutrofizációja megálljon, további és rendszeres intézkedésekre van szükség, melyek meghatározásához további vizsgálatok végzése szükséges.
- 2024 tavaszán indult és **2024 év végén** zárult a TOP_PLUSZ-1.2.1-21-PT1-2022-00009 azonosító számú „Gödöllő kék-infrastruktúrájának fejlesztése” elnevezésű pályázati projekt kivitelezése, melynek keretében **Gödöllő Város kék-infrastruktúrájának fejlesztéseként a Blaháné út csapadékvízlevezetése, valamint a Hegy utcai buszfordulóban zárt szikkasztó tározók kerültek kiépítésre.** A Hegy utcai buszfordulóban megvalósult zárt szikkasztóval és tározómezővel kombinált csapadékvíz elvezető rendszer kialakítása révén a Rákospatak vízgyűjtőjén képződő csapadékvíz lefolyása lassítható, egy része a talajba

szivárogtatható, ezzel is csökkentve a patakon az árvízi hullám csúcsát és védve a pár km-el lentebb lévő városközpontot. A projekt keretében további új fák, cserjék és vadvirágos füves felületek kialakítása történt meg.

- Az illegálisan lerakott hulladék elleni védekezés folyamatosan zajlott, amellyel, hogy 2024-ben a VÜSZI részéről 128,83 tonna illegálisan lerakott hulladék elszállítása történt meg. A tapasztalat azt mutatta, hogy gyakran ugyanarról a helyről többször is el kellett szállítani az illegálisan lerakott hulladékot, mivel hónapról hónapra, évről évre újra felhalmozódott.
- 2024-ben is tovább folytatódott a **zárható kuka program**, amelynek **III. ütemében további 64 db gyűjtőedény került kihelyezésre a Palotkerten, a Kazinczy körúti és a Szent János utcai lakótelepeken**. A program I. ütemében 2022-ben 14 db gyűjtőedény került kihelyezésre a Szőlő utcában, majd 2023-ban, a II. ütem során 25 db gyűjtőedény került ki a Szent János utcában és a Kör utcában. A program első három ütemének tapasztalatai alapján pozitív irányú változás figyelhető meg a gyűjtőedények közvetlen környezetében. **A zárható hulladékgyűjtők és a szelektív szigetek kamerás megfigyelés együttes alkalmazása jelentős mértékben hozzájárult a korábban tapasztalt problémák kezeléséhez.** A program 2025-ben is folytatódik.
- 2024. június 1-jén hatályba lépett a város **új köztisztasági rendelete**, a 6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelet. A rendelet **értelmében, aki a hulladékgyűjtő sziget tisztán tartására és a hulladékgyűjtő szigeten történő hulladék elhelyezésre vonatkozó előírásokat megszegi**, a közösségi együttélés alapvető szabályainak betartását mulasztja el, és ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírsággal, illetve természetes személy esetén kétszázezer forintig, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén kétfélmillió forintig terjedő **közigazgatási bírsággal sújtható**. A közterületi gyűjtőedények folyamatos kontrolljának és a kamerás megfigyelésnek köszönhetően, a köztisztasági rendelet nyári hatályba lépését követően megnőtt a bírságolások száma. 2024 októberéig 50 esetben szabtak ki bírságot illegális hulladéklerakás miatt. Ebből 13 esetben cég ellen indult eljárás, az elkövetők 90 %-a nem gödöllői volt.
- A háztartásoknál keletkező **szelektív hulladék gyűjtéséhez 2024-ben több, mint 5800 db 240 literes sárgafedeles kuka került térítésmentesen átadásra a kertvárosban élő – hulladékszállítási szerződéssel rendelkező – lakosok számára.**
- Magyarországon **2024. január 1-jén került bevezetésre a kötelező visszaváltási díjas rendszer**, amely az italcsomagolások (műanyag- és üvegpalackok, fémdobozok) visszaváltását teszi kötelezővé. A díj összege palackonként 50 forint, amit a vásárláskor fizetnek a fogyasztók, és a termék visszaváltásakor kapnak vissza. A jogszabályok értelmében az italcsomagolások visszaváltását minden 400 m²-nél nagyobb, élelmiszer értékesítő forgalmazónál biztosítani kell. Ennek megfelelően a gödöllői élelmiszerboltok többségében is biztosított az italcsomagolások visszaváltása.
- Az Önkormányzat és a VERTIKÁL Group Nyrt. 2024 április 13-án **lomtalanítást** szervezett, amelynek során **a lakosság – lakcímkártya bemutatását követően – 12 db előzetesen kijelölt gyűjtőponton adhatta le a lomhulladékát**. A lomtalanítás során 61 konténernyi, összesen 130,46 tonna hulladék került elszállításra. A szervezett lomtalanítás mellett, 2024-ben a lakosoknak továbbra is lehetősége volt a házhoz menő lomtalanítás térítésmentes igénybevételére, ingatlanonként kettő alkalommal.

- A gyűjtőpontos lomtalanítással párhuzamosan 2024. április 12-13-án az **Önkormányzat szervezésében egy meghatározott gyűjtőponton az elektronikai-és veszélyes hulladékok, hulladékká vált elemek és akkumulátorok, illetve gumiabroncs hulladékok leadására is lehetősége volt a gödöllői lakosoknak.** A szervezett hulladékgyűjtés során 52,99 tonna elektronikai hulladék és 18,97 tonna veszélyes hulladék kerül összegyűjtésre.
- 2024-ben **átadásra került a város harmadik közösségi komposztálója**, így a tavalyi évben az egyetem területén lévő SZIA Kert és a Paál László köz után már a Kazinczy lakótelepen is lehetőség volt igénybe venni a közösségi komposztálót.
- A 2024. június 1-jén hatályba lépett a *köztisztaságról és a hozzá kapcsolódó intézkedésekről* szóló **6/2024. (V. 17.) önkormányzati rendelet korlátozásokat tartalmaz a zajjal járó munkavégzésekre vonatkozóan is.** A rendelet értelmében, aki a zajvédelmi előírásokat **nem tartja** be ötvenezer forintig terjedő helyszíni bírsággal, illetve természetes személy esetén kétszázezer forintig, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén kétfélmillió forintig terjedő **közigazgatási bírsággal sújtható.**
- A Rákospatak revitalizációjára irányuló fejlesztés részeként 2024 májusában **az Alsóparkban átadásra került a Rákospatak menti tanösvény I. üteme.** A 250 méteres hosszban kanyargó ösvény mentén négy darab, gyermekeket, családokat vonzó ökológiai témájú állomás készült, változatos berendezési tárgyakkal és egyedi tematikával, az erdei, parki környezethez illeszkedő, természetes kialakítással.
- A VÜSZI Nonprofit Kft. 2024-ben is szerződés szerint végezte a városban a zöldterületek, illetve közterületek fenntartását, üzemeltetését, a temető fenntartását.
- 2024-ben tovább folytatódott a **Pedibusz program**, ezáltal a **korábbi 3 járat helyett már 5 Pedibusz járat segítette a gyerekek iskolába jutását.** A program által a gyerekek több időt töltenek levegőn és mozgással, ráadásul, az iskolába jutás nem növeli a város gépkocsi forgalmát.
- A 2023-as évhez hasonlóan **2024-ben ismét lehetőség volt e-roller bérlésére a városban.** Az e-roller bérlési lehetőség illeszkedik a kerékpáros fejlesztésekhez, és a pedibuszhoz hasonlóan további, alternatívát kínál a gépkocsival történő közlekedés helyett mind az itt élők, mind a turisták számára. 2024-ben 300 roller állt forgalomba április 1-től.
- 2024-ben több városi intézményben is elvégezték a világítás korszerűsítését, amely során összesen **2 530 db LED fényforrás került beépítésre több óvodában, bölcsődében és szociális intézményben is.**
- **2024-ben tovább folytatódott a városi intézmények napelemes rendszereinek fejlesztése.** A fejlesztések többnyire önkormányzati forrásból, egy esetben részben pályázati forrásból valósultak meg. A napelemmel történő energetikai fejlesztések nemcsak a fenntarthatóságot erősítik, hanem belátható időn belül gazdaságilag is megtérülnek. A tavalyi évben a következő 6 intézménynél valósult meg a napelemes rendszerek fejlesztése: Kisbálzs Bölcsőde, Gödöllői Palotakert Bölcsőde, Zöld Tagóvoda, Gödöllői Városi Könyvtár, Gödöllői Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) Fiume u., VÜSZI irodaépület.

A 2024. évben történt intézkedések, változások Gödöllő fenntarthatóbbá tételéhez járultak hozzá, melyek jótékony hatását hosszú távon a város minden lakosa megérezheti. Az elért eredmények az Önkormányzat, a VÜSZI Nonprofit Kft. és a városban tevékenykedő civil szervezetek, valamint a lakók közös érdemének tekinthetők.

Gödöllő, 2025. október 27.

Készítette:

WENFIS Mérnök Iroda Kft.

Székhely: 2100 Gödöllő, Antalhegyi út 55.

Iroda: 2100 Gödöllő, Méhész köz 5.

Tel: 06 20/669-0090, 06 20/669-0090

Tel/Fax: 06 28/415-078

E-mail: info@wenfis.hu

